

LABYRINT LÁSKY

KAREL ENGELMÜLLER

LABYRINT LÁSKY

DROBNÁ PROSA

NAKLADATEL JOS. R. VILÍMEK V PRAZE

SPÁLENÁ ULICE ČÍSLO 13 N.

OBÁLKU KRESLIL KAREL
ŠIMŮNEK A VIGNETTY
FERDINAND ENGELMÜLLER

TISKEM „UNIE“ V PRAZE

BYL TO JEN SEN.

Vzpomínám dnů, v nichž žil jsem nejkrásnější chvíle svého života. Mlád, v hlavě i srdci plno blouznivého nadšení a nejsmělejších snů, miloval jsem a byl milován, jako se miluje jednou a naposled, horoucně, obětavě, s celou nesmírností lásky a vášně. Byl jsem chud, ale nebyl bych býval měnil s králem. Vstával jsem ráno s hlavou, v níž kvetlo a vonělo tisícero nadějí a nejluznějších, nejvznešenějších plánů, ale často, příliš často všechno to, co hrálo a opojovalo mou duši, schladlo a povadlo na večer pod kletbou vystřízlivění. Byl jsem šťasten, plný odvahy a dobrodružnosti a v mých očích, myslím, zračilo se také a plálo vždy něco z tajemných zázraků milostivého osudu. Prahul jsem po životě opravdovém, sytém a hlubokém, s celým mořem zvláštních a vzácných pocitů, s prudkou vichřicí měnlivých nálad, neznámých

rozkoší i silných vznětů a nevím věru, bylo-li hned tak komu dopřáno tolik radostí a smutků, tolik sladkých i bolestných okamžiků, jakých jsem zakusil i protrpěl já ve svých pětadvaceti letech.

Pracoval jsem do úpadu, honil se za každou jiskerkou rozmaru i vážného předsevzetí, snil jsem a hladověl, slibuje tisíc krásných skutků za každý záchvěv milosrdenství pravého a čistého umění, jehož krutému kouzlu jsem podléhal, pro něž jsem žil a jemuž zasvětil jsem všechnu nevýslovnou touhu a ctižádost svého srdce. Psal jsem verše, placené několika krejcarů, poctivé zpovědi, v nichž bylo lze vytušiti nejpalčivější slzy, všechno zjitření nervů a svěží a horkou krev mého mládí; psal jsem drobné povídky a feuilletony o nejsvětějších a nejpošetilejších věcech na světě, v ztřeštěných kapitolách rval jsem se o kousek rozumu, týral šosáky a blaseované, štvál a bouřil na sebe lhostejné a otravoval leckdy všechno kapkami rafinovaně namíchaného jedu. A pak jsem trpěl, nejen pro to, co jsem provedl, ale trpěl jsem hrozně a hluboce, muče se celé noci nad několika řádky, jimž měla býti vdechnuta všechna ryzí krása a velikost mých snů, jež měly býti těžce vykoupenou radostí, trpělivým a nadšeným vyznáním uměleckého mého zanicení

Ostatně bylo to všechno i proto, abych si něco vydělal, abych mohl býti z čeho živ. Často vysedával jsem na lavičkách nádraží, abych se trochu ohřál, přišel na veselejší myšlenky a nemusil doma ve svém pokojíku běhati zoufale z kouta do kouta, jako uvězněné a hladové zvíře. Vydělal-li jsem pak někdy několik zlatek, tu nebylo dlouho mému štěstí konce. Hvízdal jsem si, chodil s úsměvem kolem všech lidí a několik šestáků v mé kapse zvonilo pyšně ryzím zlatem. A plány a naděje do budoucna vršily se v nádherné, nejzářivější vidiny. Bůh milý ví, co všechno jsem si sliboval a od sebe čekal v takových vzácných, zázračných chvílích. A na večer, kdy přicházela někdy Emma a nesměle a bojácně toužila vyzkoumat mou proměnnou náladu, s jakou radostí vrhl jsem se jí vždy v náručí, abych v prudkých polibcích zlíbal všecken strach s modrých jejích očí! Milovala mne, ba víc než milovala. Znala všechny moje trpké okamžiky a snažila se je vždy zaplašiti tichou a oddanou svou láskou. Obětovala mi celé svoje mládí, všecken pel čistě, něžné a všim krásným vzrušené duše a přes to, že jsem ji leckdy a často zbytečně trýznil zbesilými svými rozmary i výbuchy žárlivosti, zbožňovala mne a žila jen mou radostí a mým štěstím...

Nebylo snad nikdy opravdovější a hlubší lásky, vášnivějších a smutnějších milenců.

Žili jsme téměř jediným dechem, dívali se jedněma očima a cítili jediným srdcem. V malém, tichém mém pokojíku v podkroví starého domu, tak chudém, že snad jen bílé záclonky na nízkých oknech byly tu opravdovým přepychem, často jsme téměř umírali v závratném opojení, stulení k sobě v koutku staré pohovky, zatím co odněkud zdola zaznívala k nám tlumeně a tajemně čísi melancholická improvisace na klavíru. Byly to chvíle, v nichž zdálo se nám, že urvali jsme životu všechnu jeho mystickou krásu a věčnosti kus její slávy.

Bydlil jsem tehdy na Kampě, v starodávném, barokním domku, v malinké podkrovní světničce, do jejíž ticha hučel ve dne v noci blízký jez nekonečnou a tklivou svou melodií, mně tak známou a drahou. Úzkými dvěma okny viděl jsem nazelenalou bání kostela u Křižovníků, mosteckou věž a celou tu úchvatnou změť věží a věžiček, trčících a bizarně se kupících nad rudou a začernalou záplavou střech a lomenic Starého města. Bylo možno přehlédnouti i kus Karlova mostu, jehož věčné hemžení připomínalo mi vždy putování betlemských panáček a figurek na bývalých našich pohyblivých rodinných jeslích.

Pamatuji se dobře, jak Emma, když jsem ji k sobě po dlouhém přemlouvání a prosbách po prvé přivedl, byla všechna vzrušena a rozradostněna touto vyhlídkou, jak dětinsky zatlaskala rukama a dlouho, dlouho stála, téměř slzy v očích, před tímto starosvětským obrázkem. Kdykoli pak později přišla, vždy zaběhla nejprve k oknu, aby potěšila své oči vábným tím pohledem. Pak teprv patřila mně, pak teprv dala se do povídání a svěřovala se z příhod celého dne. Pak také obyčejně brzy zružověla i okna odleskem západu, potemněla až zmodrala nastalým večerem, a nám nezbyly než ty čtyři chudé stěny pokojíka s tichým našim štěstím, oddaností a láskou.

U stolku, na němž složeny byly kupy knih a pohozy rozepsané mé verše a povídky, při staré lampě s rudým stínítkem, jež Emma tolik milovala, vysedávali jsme celé hodiny a vyprávěli o svých osudech, dojmeh, citech a snech a laciná večere, kterou jsem sehnal dříve u uzenáře, měla leckdy slibný vzhled a rozmarnou náladu takového tajného a rozkošnického souper s milenkou někde v nádherném hotelu. Stávalo se také zhusta, že podařilo-li se mi udati feuilleton či nějaké učené pojednání, dopřáli jsme si krabičky olejových sardinek a láhve vermouthu.

Hodiny ubíhaly, jez pod okny šuměl a to, co si oči i srdce naše slibovaly, rozněcovalo a opojovalo všechny smysly. Často brávil jsem Emmu na klín a pokračoval v rozepsané básni, cítil její svěží dech na svých skráních, sladké její polibky i mladé její tělo jak hřeje a pálí v mých loktech.

A v zimě, kdy venku fičel vítr, ulice byly jedinou bílou závějí a okna našeho pokojíku po celé týdny třeba hořela a jiskřila fantastickou nádherou mrazem nadýchaných květů, jak se tu vzpomínalo a co milého tepla zdála se nám dopřávat polorozpadlá ta kachlová kamna, v nichž zatápěl jsem střídavě s Emmou — bylo-li ovšem čím.

I drobný vánoční stromek jsme si rozsvěcovali, připravovali si štědrovečerní hostinu a obdarovávali se lacinými dárky se zaslzenýma očima jako malé rozmazlené děti.

Nic nesmělo scházeti plnému našemu štěstí. Emma, něžná a rozcitlivělá, toužící celým srdcem vždy jen po kráse a poesii života a snažící se uchvátiti alespoň krůpěj či illusi všeho závrtného, i zdánlivého blaha, jež vytušila u bohatých a mocných, hleděla se obklopovati třeba v malém všemi těmi radostmi a nahraditi si tak šťastné chvíle dětství, o něž zdála se být připravena.

A tak louskající ořechy a rozkrajující jablka, vzpomínali jsme, kde všude prochodili jsme uplynulá dvě léta, co vše jsme zažili i protrpěli a těšili se, že blízké jaro bude z minulých to nejkrásnější. Za těchto dlouhých a rozkošných zimních večerů ožily zas všechny vycházky daleko za Prahu na výslunné a v máji do bíla rozkvetlé stráně, kde skřivani jásavě vzlétali do modravých dálek, nadšeně zpívali o svobodě a mladosti a slunce zdálo se zapadat za hory v oslnivější slávě a s horoucnějšími sliby svého návratu. Rozpomínali jsme se na samoty lesů, na vůni a vznešenost rozlehlých luk, kde cvrčci zvonili a mateřídouška s rudými máky a bílými kopretinami byly jedinými svědky našich vášnivých přísah a modliteb. I všechny ty zamilované kouty hradčanských hospůdek, s malými vyhlídkami na Prahu, na Strahovské stráně a do starých, jakoby zakletých zahrad a dvorů, vynořovaly se v naší paměti a vyvolávaly znova veselé a bezstarostné ty chvíle potulek, neboť sem uchýlovali jsme se v první nevýslovné závratí našeho sladkého přátelství. Zapadlé uličky Nového světa, opuštěná, ztichlá, jakoby zapomenutá alej Jeleního příkopu i mystické a vzrušující kouzlo sešeřených chrámů a starobylých paláců, kam zacházeli jsme tak často z horečné touhy po trošce velebného ticha,

úchvatné krásy a vzácného umění, lákaly nás k sobě a jítily naše touhy i zvědavost.

Jaké to byly vzpomínky, jaké chvíle, kolik štěstí!

V rudém přísvitu lampy, kdy vlasy Emminy planuly téměř bronzovým leskem, oči hořely mládím a vroucností a její ruce skřížené na stole byly tisíckrát ještě něžnější, bělejší a krásnější, připadalo mi často kolem vše tak nesmírně drahým, jako bych to viděl a prožíval naposled ve svém životě.

I ty čtyři stěny pokojíka, vylepené kolkolem zajímavými dokumenty mého života, výstřižky z novin, kritikami o mém literárním životě, reprodukcemi zamilovaných krajín i uměleckých portrétů, karikaturami i blouznivými verši, kde zavěšena usýchala hrstka růží darovaných mně Emmou při prvním dostaveníčku, kde trouchnivěl již dávno pomněnkový věneček nad podobiznou mých rodičů a zapomenuty visely zaprášené housle — i ty čtyři stěny mého pokojíka, jako by rozuměly všemu a chápaly všechno, co se tu odehrávalo v mladých našich srdcích, oddechovaly přítulně, hřály a utajovaly žárlivé všechno naše roztoužení.

Ovšem byly někdy i chvíle, kdy jsme se s Emmou nepohodli, kdy se mínění naše rozcházela, naše zásady i názory životní vedly různými

cestami a skřížily umělecké mé touhy. Ale bylo to vždy jen jakési zablýsknutí na časy, prudká přehánka, krátká bouře, po níž slunce našeho přátelství zasvítilo brzy opět jen tím zářivěji a svůdněji. Emma si usedavě zaplakala, já něco zabručel či třeba zaklel a pak se již mraky nějak protřhaly a vzduch rázem promodral čistou, svěží radostnou náladou... Hůře bylo, nepřicházela-li Emma někdy příliš dlouho, neb očekával-li jsem ji dokonce marně. Tu má bolest a lítost obyčejně nebyly k utišení. Myšlenka, že by mne Emma mohla klamati, ničila všechnen můj klid, rozpalovala mou krev a všechny city doháněla k zuřivosti. Trýznil jsem se výčitkami, číhal a hledal ji všude, kudy chodila, chystal se k nekonečným dopisům, v nichž bych se s ní rozloučil a nechtěl ji už nikdy viděti — a přece, když přišla, jediný pohled do jejích čistých očí přesvědčil mne, jak nesmírně jsem jí ublížil a ukřivdil. Nemohli jsme se pak obyčejně ani rozloučiti. Každá vteřina měla pro nás tisíce důležitostí, ba nám se zdálo, že hodiny ubíhají jen proto tak rychle, aby vydráždily všechny naše bolesti a ukázaly nám, kolik drahého času promarnili jsme svými výčitkami. Po deváté hodině večer, leckdy i později, doprovázel jsem Emmu domů na Janský vršek, kde bydlila u své babičky. Dvakrát i třikrát

do týdne byla u mne. Bylo nutno naléztí tedy nějakou záminku, aby přísná babička byla klidná, beze strachu i podezření. Vymyslili jsme si proto kamarádku, která nikdy neexistovala a kterou nazvali jsme: Blažena Nebeská. Od této se tedy vždy večer Emma vracela. A věru, myslím, že jistě příliš často cítila mladá, krásná její duše, že se vrací rovnou od nebeské blaženosti —

Byla Bílá sobota, jeden z těch krásných, vzrušujících jarních dnů, kdy vzduch sladce voní a země i člověk chvěje se vznešeným mysteriem nového života. Od rána seděl jsem doma a pracoval. Napadl mi tklivý pohádkový motiv, pravé martyrium mládí a touhy a od chvíle, kdy jsem si uvědomil postup jednotlivých scén a myšlenek, byl jsem v jediné horečce tvoření. Psal jsem a mé srdce takřka výskalo vzácnou a nevýslovnou rozkoší.

Teprv k večeru otevřel jsem okna, abych se nadýchal čistého vzduchu a poslechl si zvony celé Prahy, jak bouří a jásají k slavnému Vzkříšení. Hlaholilo, hučelo a zvučelo to velebně pod bledě růžovým nebem. Jaro dýchalo nad mě-

stem, hořelo v oblacích, zachytilo se a svítilo štavnatými svými barvami na několika stromech pod mými okny i u staroměstských mlýnů. Cítil jsem jeho balsamickou a omamnou vůni a horká má hlava okřívala pod svěžími jeho pocely.

Díval jsem se dlouho, jak domy naproti na nábreží zvolna chytají a rudnou v záplavě hasnoucího dne, jak jejich okna se zapalují, planou a odrážejí šlehající plameny rozžhaveného slunce a poslouchal slavnostně vzrušený chorál zvonů, splývající v mohutnou hymnu s hlučícími proudy rozvodněné řeky.

Na špici nejbližšího vikýře seděl kos, hvízdal a křičel jako roz dováděný uličník.

Vznětlivá a radostná nálada rozvlňovala prudce celé mé nitro. Cítil jsem podivuhodné a silné rozechvění ve svých nervech, vše kolem, svět i vlastní můj život zkrásněly mi náhle v tolikém přívalu jarního pokušení —

Opravdu zkrásněly; neboť v posledních několika dnech trpěl jsem příliš mnoho. Emma nepřicházela, práce se nedařila, peněz bylo málo a pak vůbec . . . Ustrašili mi srdce! Kdo — nevím! . . . Snad nejvíce já sám, či právě ti, jež jsem měl nejraději . . . Bylo mi zkrátka trapno a úzko — Život se zvolna vlékl a život ubíhal v sedmimílových botách kolem prázdného, hlu-

chého a nízkého mého pachtění. Kamarádi rostli, uplatňovali své existence, oznamovali své promoce, vydávali knihu za knihu, jež kritika vítala jako literární drahokamy, malovali rozměrná, nádherná plátna, plná svěžího a úchvatného umění. Závist, krutá a nesmiřitelná závist páčila v mém mozku i v prsou, cítil jsem se tak malým, pokořeným, ničeho velikého, opravdového neschopným, stále jen sebe přelhávajícím ubožákem, schváceným, slibujícím si a jen slibujícím od budoucnosti stále hory a doly úspěchu a vítězství jednou, jednou

Eh, kdyby jen nebylo všelijakých těch svůdných a bláhových snů o budoucnu! Čekal jsem stále, tajně, vytrvale i pošetile něco, co radostně prochví pojednou celým mým životem, takové nějaké sladké probuzení jsem čekal, které zatřese celou mou bytostí a dá rozkvést plně a nádherně všem touhám a nadějím

Nechtěl mi z mysli nezapomenutelný ten okamžik jednou na jaře v polabských lukách, kdy náhle uprostřed blankytu, vysoko nad hlavou letěl bílý pták, volně, velebně, s nadšeným rozmachem lehkých, sněžných svých křídel, kroužil chvíli kolem, vznášel se opojen boží krásou, postál jako přikován ve vzduchu, zchvácen obdivem a rozkoší a pak náhle s já-

savým křikem vznesl se vysoko do modrých dálek a zmizel v neznámu

To vycítit, prožít alespoň jednou, jedenkrát v životě — —

Nemohl jsem pracovat, nemohl jsem myslet, od rána do noci byl jsem zmítán prudkou vichřicí dojmů, nálad a rozmarů. Závist, žárlivost, vášeň, láska i nenávisť rozpalovaly mou krev a ničily mé nervy.

Toulal jsem se ulicemi ... Neměl jsem doma stání. Od nějaké doby bylo všemu konec — Vyhledával jsem stále místa, kudy by mohla jít, kde bych ji mohl alespoň vidět, potkat. Neboť Emma, má Emma, neukázala se u mne již po celých čtrnáct dnů — A myslil jsem si stále: Emma chodí s tím a oním, má ráda toho a onoho, nabažila se mne, zradila mne, klame mne — a neměl jsem pokoje. Co se stalo? Proč nepřichází?

Jednal jsem vlastně podle. Podezřívá jsem ji, vymýšlel jsem si o ní nejbídnější věci a strhoval ji tak sám s výše, na níž měla pro mne navždy zůstat.

Ale vymlouval jsem si zas všechno a chtěl jsem mít ve svém srdci jen porozumění pro ni, strach o ni, touhu po jejích slovech, pohledech, chtěl jsem mít ruce plny práce jen a jen pro ni, ba toužil jsem i po tom, aby tu třeba byla se mnou

a vyprávěla mi upřímně, jak oddaně a vroucně má ráda toho či onoho. Toho by mi snad ani nebylo bývalo líto, nevím, snad bych byl v té chvíli i šťasten svým neštěstím, ale nebylo by mi toho líto, protože bych ji měl alespoň u sebe a směl se dívati do její očí.

Jaké to veliké dítě ze mne učinila! Chodil jsem znovu Karlovým náměstím, kolem techniky, kde jsem ji jednou před několika měsíci a jen náhodou přistihl zmatenou, nevědoucí, která rychle zodpověděti všechny moje otázky. Bylo to snad již po páté, co jsem tam tudy kráčet v tutéž hodinu a čekal a ohlížel se s určitostí po ní. Tenkrát, když jsem ji potkal, rozechvěn příliš, rozloučil jsem se s ní brzy několika slovy. Sotva však přešla, stopoval jsem ji zdáli s bázní a výčitkami, aby mne nepřistihla při tak krutém hříchu. Bůh milý ví, co vše jsem zakusil plíže se za ní ulicemi, podezřívaje ji zbytečně a hloupě. Kráčela z ulice do ulice a já za ní lživě jako kočka, zastavuje se, když se ona zastavila, skrývá se v domech a za ujíždějícími kočáry.

Tak lehko, tak krásně a sladce bylo mi tehdy, když jsem se přesvědčil, že směřuje ke Karlovu mostu a jde domů. Byla tedy asi jen na procházce! Byla na procházce a co já vytrpěl všemi těmi dlouhými ulicemi — —

Snad to bylo šílenství, do něhož jsem se vháněl sám. Snad ani nebylo žádné vážné příčiny k znepokojení. Kdybych se byl někomu vyzpovídal ze své úzkosti a bolesti, jistě by se byl útrpně usmál celé té motanici všelijakých mých smýšlenek a představ — —

Lačně, dychtivě a všemi smysly ssál jsem proto opojné ty doušky svěžího vzduchu za onoho jarního večera, omlazující a rozplameňující všechnu mou krev. A nicotnými, směšnými a prázdnými zdály se mi pojednou všechny ty návaly a záchvaty malomoci, nespokojenosti a bolestného zklamání posledních dnů! Zvony vyzváněly, mládí a všechny světa radosti a krásy hlásily se o svoje práva . . .

Bože, jak chutnala vzácná ta chvíle!

Usednul jsem znova nad bílými čtvrtkami papíru a pustil se do práce. Psal jsem a povídce přibývalo na vřelosti a blouznivosti. Byl jsem již unaven, ale neustával jsem, podpíraje občas horkou svou hlavu, tiskna rozpálené skráně, zatím co šero venku i v mém pokojíku zvolna a tiše spouštělo hebké své závoje — — —

A tu náhle otevrou se dveře — a hle, Emma přišla! Krásná, svěží, a něžná jako jaro samo. Vrh! jsem se jí divoce kolem krku, tančil s ní po pokoji a tiskl ji ve svých loktech až vzdychala pod mými zuřivými polibky.

„Divochu, divoký“ — křičela všeka udýchána — „co děláš, počkej přec, ustaň, podívej se — celou jsi mne pomačkal...“

Opravdu, měla klobouk v týle, vlasy zcuchány a nový kabátek v nepořádku až běda. Kytíčka petrklíčů, kterou jí přinesla, ležela smutně na podlaze.

„Co se s tebou děje? Co se stalo?! A jeé — podívej se, můj nový klobouk a kabátek! Jaký jsi nešika a ukrutník —“ vyrazila ze sebe všeka ještě užaslá a plná strachu o svou novou toalettu, kterou dnes po prvé oblékla.

Ale neměl jsem v tu chvíli pro nic smyslu. Byl jsem jí nekonečně vděčen, že zas přišla, že přišla, aby se mnou prožila i ona několik chvil z krásného toho dne. Jen petrklíče zvedl jsem rychle a jako v tisícerych prosbách za odpuštění tiskl jsem zlaté a vlhké jich korunky vášnivě k očím, skráním a rtům.

Emma zatím otáčela se před malým osleplým zrcátkem, nakláněla se a vrtěla sebou, snažíc se upozornit mne na nový svůj klobouk plný světle fialového šeříku i nový kabátek, jehož veliké perleťové knoflíky leskly se a chvěly na jejích udýchaných nadrech.

Viděl jsem však jediné temné, bohaté vlny jejího vlasu, modré oči a šarlatové rty i ten po-

tutelný a šibalský její úsměv, připomínající mi tisíc šťastných chvil, jež mi darovala.

„Nu, Jendo, co se tak díváš? Kam myslíš? Slyšíš? Nelíbím se ti? Eh, jdi! — — —“

Odvrátila se prudce a nevrle; pohněvána zřejmě sňala rychle svůj klobouk a svlékala kabátek.

„Myslíla jsem, že budeš mít větší radost,“ řekla tiše a smutně, hlasem, v němž chvěly se slzy.

Poznal jsem, jak jsem jí ublížil. Bylo mi náhle líto, že jsem opravdu nenašel jediného slova uznání pro věc, na kterou jistě šetřila celou dlouhou zimu. Přešel jsem k oknu s myšlenkou, čím bych jí udobřil a zahladil trpkou tu výčitku. Znal jsem však také Emmu příliš dobře, nežli abych věřil, že je jí marnivost vším. Zahrál jsem si tedy na pohněvaného sám.

„Hm, dobře; jsi-li mrzuta a v špatném rozmaru, nemusíš také o tomhle vědět,“ řekl jsem vypočítavě, sebral rychle na stolku rozložené čtvrtky papíru a schoval je do své náprsní kapsy. Bylo v tom trochu vlastní ješitnosti, ale zároveň jistoty, že Emma je tu nejzranitelnější. Mžiknutím byla také u mne. Její oči zaleskly se šťastnou pýchou a všeka její bytost vzrušena byla nesmírnou zvědavostí. Dorážela a tiskla se na mne, snažila se vytáhnouti mi ru-

kopis z pod kabátu, smála se, žertovala a přemlouvala mne nejsladšími sliby a přísahami. Musil jsem povoliti. Dychtivě zmocnila se rozepsané pohádky a přiskočivši k oknu, převracela rychle jednotlivé její stránky.

„Ježíši, Jendo, to napsal's všechno dnes?“ vykřikla radostně a jak uměla nejlibezněji a nejvroucněji přitiskla listy ke svému srdci. Zapomněla na své nové šaty, na mou netečnost, a jako vždy, kdykoliv našla u mne něco nového, všechna se chvěla touhou po obsahu jednotlivých vět.

„Ne číst, Emmo, ani řádky! Slyšíš?“

Poslušně, pozorně a se zvláštním mazlivým gestem položila rukopis na stůl.

„Vždyť vím, že to nemáš rád! Ale jakmile budeš hotov, musím býti první, nezapomeň, první musím býti, jako vždy, která to přečte. Slibuješ?“

Držel jsem ji znova v náruči, vonnou, svěží, všechnu rozechvěnou, plnou vděčnosti a oddanosti. Tulila se ke mně v opravdovém štěstí, které zakoušela vždy, kdykoli mne přistihla po dlouhé a zhusta zoufalé krisi zas při pracovním stolku.

„Bude to pohádka o nás, Emmo, o naší lásce. Všecko tam na tebe povím . . .“

„Ach, ano, ano! Jak se těším, jak to bude hezké.

Již dávno jsem po tom toužila, ale bála jsem se, že by ses mi vysmál, kdybych ti přišla s takovým nápadem — —“

„Nu, nevím, budeš-li spokojena! Vyzpovídám se tam ze všeho, čím jsi mne trápila!“

„Aťsi!“

„Prozradím všechno, čím jsi mi otravovala život.“

„Rouhači!“

„I to napíšu, že ani pořádně líbat neumíš.“ Pověsila se mi prudce kolem krku a její horké rty zaryly se do mých a umlčely mne vášnivě dlouhým a sladkým políbením.

Tak jsme se tedy zas našli v ten krásný velikonoční večer.

Zvony již dávno dozněly, venku napadlo modravé šero a v tichém našem pokojíku uléhaly hedvábné, měkké stíny do všech koutů, rozprostírajíce intimní svoje závoje po chudých a špinavých zdech. Kouzlo samoty se rozvonělo, opojilo naše hlavy a snivý a dráždivý půvab černé hodinky zamával čarovným svým proutkem.

Nikdy ještě nebylo tak krásně v úzké té podkrovní sedničce, mezi několika těmi kusy starého, rozeschlého nábytku, pod nízkým stropem, na němž čas v bizarních trhlinách na-

kreslil velikou mapu nějaké cizí fantastické říše.

Jez tlumeně hučel a zdáli od Karlova mostu zaléhala sem teď hudba vracejících se sborů z hradčanského Vzkříšení.

Stuleni v koutku pohovky, bezhlesně nasloučali jsme bouřlivým a jásavým melodiím, jak se ztrácejí, odumírají a tichnou v úzkých uličkách Starého města.

Cítil jsem, jak se Emma chvěje, jak se ke mně pojednou tiskne a takřka nábožně z blízka, z blizounka, tak že jsem slyšel těžký její dech i zmatený tlukot srdce, zkoumá a pozoruje mou tvář. Ač v přítomnosti, postřehl jsem dobře zvláštní a nezvyklý výraz v jejích očích a celém obličejí, který téměř svítil svou přeněžnou bělostí v nastávající tmě.

„Emmo, co je ti?“ zašeptl jsem.

Neodpovídala. Odvrátila jen oči, přimkla svou hlavu k mojí a objala mne nervosně kolem krku. Byl jsem znepokojen. Ocítl jsem se náhle zas v známé a kruté nejistotě, v tíživém zmatku nevýslovných pochyb, jako již tak často, kdy zmocňovaly se mne nedůvěra a podezření vůči jejím slovům, chování i rozmarům. Myslíl jsem opět na všechny ty tklivé introity, po nichž přicházela pak obyčejně jen bolestná zpověď, plná proseb a slz.

„Emmo, slyšíš, pověz přece, co je ti?“ odvážil jsem se znova a důtklivěji říci, cítě již temný nepokoj svého srdce a všecku krev, jak mizí z mých rukou a bije v rozpálených spáncích.

„Jendo — —“

„Nu tak, co, mluv . . .“

„Jendo, dnes mne nepovedeš domů,“ řekla konečně tiše a jaksi významně, s horečným rozechvěním jednotlivých slov, a mně zdálo se, že její oči snaží se proniknouti tmou a touží nasytit se mého rozpačitého vzrušení

Vyprostil jsem se nevrle z jejího objetí.

„Mluv, co se stalo! Nemám rád hloupých žertů.“

„Ty se zlobíš? Ach, opravdu! . . .“

Vzala mne za ruku a stáhla divoce do svého náručí.

„Jendo, ty můj bláznivý hochu! Věř mi přece! Opravdu mne nepovedeš domů! Vyprosila jsem si dnes na své babičce, že zůstanu u své kamarádky Blaženy Nebeské přes noc, přes celou noc — — chápeš — rozumíš?“ —

Těžce, udýchaně a zmateně vyrážela v smích i skoro v slzách všecka ta slova a její třesoucí se ruce hladily mé tváře a vlasy.

Vydechl jsem z hluboka a volně jako po smrtelné nemoci. Jak dlouho a v jak nesmírné radosti tiskl jsem Emmu k svému srdci! V jejím přiznání byl kus velkého toho štěstí, jež mi

dnes hrálo, rozkvétalo a zářilo po celý den. Kolik horkých a vášnivých polibků ucitily v slavný ten okamžik naší lásky její dlaně, ty malé dlaně, z nichž jsem směl brátí vždy všecku oddanost a dobrotu její duše a z nichž mi teď slibovala všecku žhavou krev svého mládí! „Emmo, zlatá má Emmo! Co pravíš? Opravdu, ty bys chtěla, ty zůstaneš? ...“

„Vidiš, ty zlý, jak mi dovedeš křivdit a ubližovat! Ne, nezasluhuješ, abych tě měla tak ráda“

Nedal jsem jí domluvit. Zuřivý příval polibků udusil každý zákmit slova na jejích rtech. Šílel jsem nevýslovným blahem.

„Pust’ — udusíš mne — udusíš...“ vzlykala a zmítala sebou v prudkém mém objetí.

Konečně jsme se vzpamatovali unaveni a vysílení sladkým tím zápasem. Kolem byla již úplná tma. Venku po nábřeží hořely plynové lucerny a zářila jednotlivá okna, jichž zlaté reflexy roztékaly se a chvěly ve vlnách řeky. Vysoko nad domy tiše plul měsíc a sněžná jeho záře padala jako jemné a něžné stříbrné mlhy na celý svět.

Emma ho zpozorovala a nadšeně letěla mu vstříc. Mazlila se s bledým jeho zjevem, s melancholickým a snivým jeho úsměvem, posílala

mu své vzdechy a polibky a její tvář i ňadra vzplanuly v mléčné jeho záplavě.

„A teď k hostině, Emmo, ke královské hostině!“ zvolal jsem vesele a rozsvěcoval lampu. Ale v témže okamžiku vzpomněl jsem si, že tam na kamnech leží jen kus okoralého chleba a zbytek slaniny od včerejší večeře a uvědomil jsem si také teprve v té chvíli, že jsem vlastně po celý den ničeho nejedl. Časně z rána vypil jsem jen koflík kávy v kavárně „U maršálka Radecského“.

Emma přiběhla od okna a chtěla mi pomoci připravit stůl.

„Dnes mi bude chutnat, mám už pořádný hlad,“ řekla a zasmála se šibalsky, poskakujíc kolem stolku a po celém pokoji.

Bylo mi rázem úzko a trapno. Od několika dní měl jsem důkladnou bídu a mé oči i žaludek učily se všemožnému odřikání.

Stál jsem tu tedy, ruce v kapsách, a přemýšlel o všech božích zázracích.

Emma si asi všimla ustaraného mého obličejce a otázala se proto polekaně:

„Nač myslíš?“

Odpověděl jsem jí rychle a strašlivě vážně: „Nevím, jaké bych koupil víno. Hodí-li se bílé či červené? ...“

„K čemu?“

„Nu — také ještě nevím, co koupím!“

Emma se rozesmála, musil jsem se smát rovněž. „Poslechni, Jendo, nepohněváš-li se, mám tu dnes s sebou malé překvapení. Je to poprvé, co jsem se k tomu odvážila! Ale věř, chtěla jsem ti způsobit jen radost...“ Zadívala se na mne prosebnýma očima a sepjala ručky jako malé dítě, které se bojí výčitek.

„Co zas? Ukaž, uvidíme,“ řekl jsem netrpělivě a v rozpacích.

Emma se utekla ke své kabelce a po chvíli vybalovala již z papíru všechna zarudlá rozechvěním i radostí kus uherského salámu.

„Ráda bych také jednou něčím přispěla do naší domácnosti...“ řekla tiše a skoro stydlivě. — Nevěděl jsem, co říci; stál jsem tu téměř zahanben, zmatený, s nejtrapnějším pocitem v srdci.

„To's neměla dělat, Emmo — víš, — to — to není v pořádku — —“ koktal jsem a nutil se do přísného tónu. Posléze jsem však uznal, že bych měl býti vlastně nesmírně povděčen šťastnému jejímu nápadu.

„Ten rád, vid',“ udobřovala mne dovádivým smíchem a objala mne a točila se se mnou po pokoji. Pojednou tančili jsme nad tím kusem salámu jako divoši nad obětním zvířetem. Byl jsem opět v nejružovější náladě.

„Doběhnu tedy pro víno,“ rozhodl jsem rychle a popadnuv klobouk, seběhl jsem střemhlav po skřípavých schodech dolů na Kampu. Na náměstí v aleji holých ještě akátů, kde v přítmí na lavičkách objímali se vojáci se služkami a vyžili chlapci škádlili nezralá děvčata, zastavil jsem se, abych přepočítal znova všechny své peníze. Měl jsem přece víc, než čtyři šestáky! Ve vestě i v náprsní kapse bylo ještě několik krejcarů. Když jsem se vrátil s lahví červeného vína, měla Emma již vše schystáno k slavnostní večeři. V rudém přísvitu stínítka zdála se být pohádkovou bytostí. Její černé vlasy hrály bronzovým leskem a v jejich očích blýskalo a zažíhalo se co chvíli tisíce jisker, svádějících a upoutávajících tajemným svým rozzářením. V nevýslovné radosti nad rychle improvizovanou večeří tleskala rukama a plnila vzduch sladkým svým smíchem, rozkošným žvatláním a vše kolem zkrásnělo jejím mládím, něhou a svěžestí.

Náhle se však zarazila a s očima široce rozevřenýma vzkřikla:

„Jendo, Ježíši, housky! Že's zapomněl?“ ... Opravdu, na ty jsem zapomněl! Nebylo vyhnutí. Zbýlý kus okoralého chleba ocitl se na naší tabuli.

Ale milovali jsme se tak málo, že by tato všed-

nost života dovedla zkaliti naše horoucí city a vzácnou náladu okamžiku?!

Ti, kterým nejdrahocennější jídla a nejexotičtější lahůdky jsou denní potřebou a ještě je naplňují zoufalými pochybnostmi, zda učinili rozmařilým svým choutkám zadost, sotva pochopí, s jakou chutí a grandessou shtli jsme několik těch plátků uherského salámu, zajírajíce je ztvrdlým chlebem a zapíjejíce doušky laciného vína....

Oh, byla to nádherná večeře, při níž jsme si sdělovali příběhy a myšlenky všech dnů našeho odloučení, každou třeba bezvýznamnou maličkost, schopnou zvýšiti radostnou náladu svůdné té chvíle.

A hlavy naše opojovala jedna a táž myšlenka, stejný a závrtně sladký pocit blížící se noci, která celá měla patřiti nám a naší lásce.

Plížila se zvolna a ticho a samota zvyšovaly jen záhadný, temný, rozčilující a vášnivý půvab jemných, sametových jejích kročejů...

Pak tedy nadešel ten okamžik —

Krásná a šťastná spočinula na mém chudobném loži, jemuž se jistě nikdy ani tajně nezazdalo o takovém něžném a sladkém, vzácném a rozkošném pokladu. A já, usedaje k ní s vášnivými slovy a v zmateném rozechvění, tiskna její horké a třesoucí se ruce, nakláněje se k vonným

a rozpáleným jejím rtům, chápal jsem teprve zcela, kolik nesmírné lásky a oddanosti je v tomto útlém a spanilém dítěti.

Naše srdce zpovídala se nejhoroucněji, omdlévala slastným zmámením i bouřila v smyslné závratí....

„Viď, budu tvou ženou, vezmeš si mne, nepustiš mne, budu věčně tvou milenkou?“

„Budeš mou ženou, věčně mou milenkou — —“
Naše vzdechy se mísily v prudkých a šílených polibcích.

„Můj drahý, drahý, viď, že jsi šťasten — řekni, že's šťasten —“

„Nikdy jsem nebyl a nebudu šťastnější — Mám dnes jen jedinou velikou touhu v životě, abych tě tak, jak jsi se mi svěřila, jak jsi se mi vzdala, s tou virou a v té oddanosti dovedl v štěstí až k posledním svým dnům. Chceš býti mou ženou, mou jedinou a poslední láskou! Celý příští život bude mou hrdostí... Hle, za devíti horami, v stříbrných lesích a pod zlatým nebem leží budoucí náš zámek, kam utečeme se se svým nadšením, se svými písněmi i s vášnivou svou láskou, abychom se vysmáli všem lidem. Emmo, budeš mou princeznou, budeš mou pohádkou, mou jedinou radostí, celým mým životem i smrtí. Budeš mou ženou, zbožňovanou ženou, a za námi všechny tyhle přísahy milování

zazáří nejkrásnějšími vzpomínkami a budou vonět a silít všechny naše touhy do budoucna. Našemu opojení nebude konce, a zaslžíme-li někdy přece, bude to jistě jen štěstím a nesmírnou vděčností jednoho k druhému. Jak hluboce, vroucně a poctivě tě miluji...“
Křečovitě tisknem k sobě svá mladá těla, šeptáme blouznivá slova a opojujeme se jich velikým významem a vznětlivou krásou.
Celá naše budoucnost roste před našima očima, rozkvétá tisíci květy a tisíci světlými zázraky, tak jako by bolesti, zklamání a slz nebylo nikdy ani ve světě...

Horujeme o příštím životě, o společné práci, o svých snech a nadějích a slibujeme si a přísaháme, že budeme jinými, zcela jinými, nežli jsou všichni ostatní lidé, co jich je na zemi —
A stará lampa s rudým stínítkem tiše hoří a intimně a sdílně obestírá radostnou, růžovou září vše kolem nás.

Venku je klid, jen jez melancholicky hučí jednotvárnou, všední a nevlnnou svou písničku.
„Ach já, podívej se, jak měsíc svítí! Pěkně vítám k nám! Aj, pěkně vítám! Ten se asi diví, koho tu máš! A svítí zrovna na tvoje housle...“
Ticho.

„Jendo, slyšíš, podívej se, měsíc nás pozdravuje!“

Dívám se po jeho bílém světle a pozoruji bledý, jasný jeho pruh na starých houslích.

„Víš, co by bylo hezké, Jendo?“

„Nu? ...“

„Ale nesmíš mi toho odříci!“

„Třeba do ohně skočím — —“

„Tedy víš co, zahraješ mi dnes na housle...“

„Co ti napadá, miláčku, teď?! — —“

„Beztak jsi mi dosud nikdy ještě nezahrál! Jdi, hochu, hled, zahrej mi dnes ukolébavku, nejkrásnější, jakou umíš... Oh, víš, to by bylo jako v nějaké básni...“

„Neumím nic. Nehrál jsem již tak dlouho!“

„Ach, umíš, jistě umíš! Jdi, udělej mi radost a zahrej něco, aby se mi krásně u tebe spalo...“

„Jak jsi bláhová! Opravdu nic neumím, téměř od svého dětství neměl jsem houslí již v rukou. Všecko jsem jistě zapomněl — —“

„Jendo, prosím, snažně prosím — — máš-li mne rád — —“

Takřka proti své vůli sňal jsem tedy housle, naladil a hrál.

Šlo to opravdu ztěžka. Prsty byly jako dřevěné, ohýbaly se špatně a i smyčec klouzal mi nejistě po strunách. Přitiskl jsem však housle pevněji k tělu a snažil se přemoci tísnivou náladu a rozpaky prvních zmatených tónů. Toužil jsem nyní z celého srdce zahrát Emmě aspoň jednu

z těch milých, sladkých písní, které jsem hrával jako hoch tak náruživě rád a s celou horoucností šťastného svého mládí. Zmocnila se mně prudká, vášnivá horečka dosíci toho, aby v rozechvělé té melodii byla ztlumena všechna něha a krása naší lásky, aby v tklivých, jemných a subtilních těch tónech vyzněla všechna má hluboká a nesmírná vděčnost i oddanost. Hrál jsem a zdálo se mi, že housle ku podivu jasně hovoří, domlouvají, zpovídají se a šeptají spolu s tlukoucím mým srdcem, že dojemně vypravují o všech bývalých utrpeních a bolestech a nadšeně zpívají o veliké radosti a svatých citech, jež rozkvetly a zavoněly v mých prsou jako zázračné zahrady z mystických pohádek a snů. Hrál jsem a má píseň rostla v nádhernou, uchvacující symfonii, vznešenou a jásající tisíci hýřivými výkřiky, plnými slasti a rozkoše, rozvučela se mollovými akkordy jako pod dotekem trpkých vzpomínek a zas zahořela vznícená výskajícími, vířivě tryskajícími, nekonečně plesnými tóny, v nichž bylo všechno štěstí, všechna síla a velikost mé lásky. Hrál jsem — a s utajeným dechem, v nesmírném vzrušení celé své bytosti naslouchal jsem spolu své podivné hře, nechápaje, odkud se vzalo toto umění, tato vášnivá verva a dokonalost hry — u mne, zcela obyčejného dilettanta. Cítil jsem, jak

se mi housle chvějí v ruce, jak krev bije a pálí v mých prstech a neznámá nějaká moc svádí a vlévá všechno mé roztoužení do závrtné omamných zvuků čarovné melodie...

A když jsem dohrál a pohleděl tázavě na Emmu, ulekl jsem se zsinale její tváře, široce rozevřených očí, v nichž leskly se slzy. Vyděšen, přiskočil jsem rychle k ní a objal ji třesoucí se, těžce oddychující a vzlykající v prudkém nervovém záchvatu.

„Emmo — Emmo — —“

Objala mou hlavu, přitiskla slzami skropené své rty k mému čelu a dala se do usedavého pláče.

„Emmo, dobrá, zlatá má duše, nu, tak se přece utiš — Proč pláčeš...?“

Neodpovídala.

Libala toliko mé ruce a hladila vlasy; její usazené oči se zvolna rozjasňovaly a kolem rtů přeletěl rozpačitý úsměv. Byla zmatena, nevěděla, co říci. Vydechla z hluboka, zahleděla se mi dlouho a upřeně do očí a řekla konečně snažíc se zažertovati:

„Ty můj čaroději! Jak si mne hloupou rozplakal — —“

Skrývala všemožně prudké své rozechvění, smála se a usilovala rozptýlit nějak záhadnou tu chvíli, již podlehla.

Teprv když se poněkud uklidnila, pravila vážně a skoro vyčítavě:

„Ale umíš ty hrát! Jendo, řekni, proč jsi mi nikdy neřekl, že umíš tak krásně hrát? Všecka se dosud chvěji pod nevýslovným dojmem tvé hry...“

„Eh, jdi, to přece nic není,“ řekl jsem téměř nedůtklivě a čert ví proč, máchnul i pohrdlivě rukou, jakkoli jsem cítil, že se tím dopouštím špatnosti. Ano, zvedl jsem se dokonce, chopil se znova houslí a přecházeje pokojíkem brnkal jsem ledabyly po strunách, jako by to, co se právě sběhlo, bylo pro mne nejvšednější, nejlhostejnější událostí. Ale hlava mi hořela, srdce bušilo a myšlenky vířily zburcovaným svědomím. Stalo se něco, co nedovedl jsem náhle nijak srovnati s celým minulým svým životem, co se vymykal z celého mým dosavadním schopnostem, mé dovednosti, všem mým snahám a úpornému úsilí, směřujícímu sice vždy za ryzím uměním, ale jiného druhu, za jiných podmínek a v odlišném prostředí...

Cosí nesmírně vábného a svůdného opojilo a rozežrálo náhle všecku mou krev. Cítil jsem, jak kolotá, pálí a nezvykle prudce bije ve všech mých tepnách. Sladká, nikdy nepocítěná pýcha ozvala se v prsou a mé touhy dostávaly nová, duhovější křídla....

Vzpamatoval jsem se však záhy, neboť Emma mne pozorovala. Poznal jsem, že stopuje každé mé hnutí. Netušila sice, co se děje v mém nitru, ale můj neklid, mé chování byly jistě příliš podezřelými —

Stanul jsem nad ní a pohladil ji po tváři. „Nu, miláčku...?“ řekl jsem, jen abych vůbec něco řekl.

„Opravdu, to je podivno, že's zanechal houslí! Neslyšela jsem ještě nikdy takhle hrát! Proč se's necvičil dále? Ach, mohl jsi být velikým, slavným umělcem — —“

Ticho —

Chodím znova pokojem a přehrávám nesouvisle několik taktů neurčitých a zmatených, jako byly všechny moje myšlenky —

„Jak bych byla šťastna, jak nevýslovně bych byla šťastna a hrda tvou láskou! Oh! to by byl teprv pravý život, Jendo! Když si tak pomyslím, ty a slavný virtuos, projíždějící světem jako král všech králů, pokořující a povznášející kouzlem svých tonů všecka vznětlivá srdce! Hlava mi z toho jde kolem... Jak krásně by se nám pak žilo, nemusil bys se mučit s povídkami a verši a pak — byl bys jistě i spokojenější... Snad ještě není pozdě? Snad lze ještě vše dohonit... Co myslíš, Jendo? Věru, dnes, kdy jsem poznala, kolik vzácného talentu v tobě

dříme, dnes ti mohu říci pravdu. Milovala, zbožňovala jsem v tobě vždy básníka, ale nesměla jsem nikdy pomyslet na všechno tvé odříkání, na tvou bídu a hlad — — Ó, ty to jistě pochopíš, řeknu-li ti, že mé lásce stýskalo se při tom vždy po trošce slávy, lesku a pýchy, že bych tě byla ráda viděla velikým, uznávaným umělcem, zahrnovaným úspěchy a triumfy, že bych byla ráda vycítila, jak mi tě všichni závidějí... Rozumíš mi přece? Hleď, snad bys mohl se svým uměním rovnou do světa za nesmrtelností — Ach, zkus to, Jendo, zkus to...“

Zastavil jsem se zmámen vším, co jsem slyšel a cítil. Dovedl jsem toliko říci:

„A což má dosavadní práce, mé snahy, boje a všechna utrpení?“

Ale tu znovu to zabouřilo podivně a cize mou hrudí. S výrazem zdánlivé lhostejnosti, ale přece hrdě a sebevědomě pohodil jsem hlavou a dodal:

„Vím, jaký mám talent, co umím — ale kdo by hned na takové věci myslel!... Ostatně hrával jsem kdysi mnohem líp — —“

V témže okamžiku praskla na houslích, které jsem tiskl pod bradou, struna a švihla mne do rtů tak, že jsem je sevřel v prudké a palčivé bolesti.

Emma ulekaně vzkřikla.

„Struna mi praskla,“ pravím a odkládám housle s pocitem úřesu a nevolnosti.

Od Staroměstských mlýnů zalehla sem půlnoc. Hodiny zvolna a temně odbíjely a táhlé jich údery zněly smutně a výstražně. Zasmál jsem se hlasitě, ale zároveň cítil, jak mnou zalomcovala horečka. I má pýcha podivuhodně pojednou schladla....

Bylo mi úzko, měl jsem náhle zapotřebí něčí teplé ruky, oddanosti, lásky, soucitu. A má milenka čekala —

Zhasil jsem tedy rychle lampu a vrhl se k Emmě, do jejího sladkého objetí. A v přívalu něžnosti, v zmateném víru rozkoše a vášně tišil jsem zvolna své rozrušení a zapomenul na celý svět —

Ráno o Boží hod probudil jsem se u svého psacího stolku nad rozepsanou povídkou.

Vytřeštěně a zoufale rozhlížel jsem se dlouho kolem. Nechápal jsem ničeho, nerozuměl ničemu. Mdlobná závrať probíhala mou hlavou, s tísnivým dojmem, jako bych ztratil vědomí, či jako by se o mne pokoušelo šílenství. Bylo to smutné, kruté, nesmírně kruté probuzení. Vše, co jsem právě prožil, bylo jen podivuhodně živým snem.

Pokusil jsem se vstáti, ale v rukou i nohou bylo olovo místo krve. Učinil jsem namáhavě několik kroků a zapotácel se vysílením, přemožen, uštván tolikerou úzkostí a nevýslovným zmatkem přecitlivělého svého srdce. Vrhel jsem se na postel a zabořil hlavu do chudých, vlhkých podušek, neboť se mi zdálo, že zoufalou bolestí popraskají mi všechny nervy. Chtělo se mi křičeti, zuřivě bítí kolem, nedovedl jsem však, než usedavě zavzlykati nad hořkým svým osudem, smutnou láskou a rozervaným životem. —

Venku se zatím zvolna šelo pod chladným, jarním nebem. Vrabci štěbetali a chvílemi jásavě zahvízdl kdesi kos. V domě bouchly dveře, a dřevěné, sešlapané, bílým pískem vždy posypané schody několikráte již zaskříply a ozývaly se dutě pod spěšným cupotem. Bylo slyšet volání i veselý hovor v chodbě. Dům se vzbouzel.

A malými okny pronikl i do mé komůrky bílý, zářivý den, setkaný dosud z růžového a zlatého jasu ranního slunce.

Vzpamatoval jsem se —

Světlo a modrá obloha vracely mi zas zvolna všechnu rozvahu i střízlivost mysli. Ba, připadal jsem si i poněkud směšným s blouznivým a bizarním svým snem. Leže na posteli s rukama skříženými pod hlavou, zíral jsem k za-

čazenému stropu a uvažoval již o všem, co se sběhlo, s cynickým téměř výsměchem a pohrdáním. Spousta sentimentálních hloupostí! Opravdu — nic víc! Jak mne to mohlo tak vzrušiti? . . .

Zvedl jsem se, rozevřel okna a vdechl svěží ranní vzduch. Ach, hlava, má hlava!

Řeka hučí, blyští se a chvěje v paprscích slunce a stromy dole pod okny i naproti na nábreží svítí mladou, svěží zelení jako slavnostní guirlandy, rozvěšené jaru na uvítanou. Po Kamenném mostě šine se řada pestrých figurek sem a tam, tam i sem a nade vším plane blankytné nebe s kupou sněžných, rozcuchaných beránků. I zvony se teď rozhlaholily a jejich sváteční hymnus splývá s divým hukotem jezu, hrčením kočárů a lomozem v ulicích. — Umyl jsem se rychle, převlékl a vyběhl z domu. V kavárně „u maršálka Radeckého“ usedl jsem k oknu a koflík horké kávy měl pro mne záračný účinek léku. Okřál jsem poněkud tělesně i duševně. Marně kupil kolem mne číšník spousty novin a časopisů. Díval jsem se raději po širém náměstí, jehož melancholická a uvadlá krása působila konejšivě a smířlivě. Jako vždy, kdykoli jsem se k ní přiblížil se svými touhami, bolestmi či hříchy. Díval jsem se po lidech, tak sousedsky tu šťastných a maloměstsky boдрých,

jichž všecko blaho zdálo se teď záviseti na slavné mši v některém z kostelů, či na dobrém pivě někde „u Tomáše“ či u „Glaubiců“. A tak skoro jsem začal zas záviděti všem těm, kteří tu přecházeli ve svátečních šatech, s kytíčkami fialek, s veselýma očima a usměvavými rty, že se mají nač těšit. I ti drožkáři tam naproti byli plni žertů, poplácávali své vychrtlé ko-bylky a křičeli na sebe vtipy z překypělé bujnosti, neboť krásná neděle slibovala dobrý výdělek.

A pojednou stesk znova se přihlásil, zachvátil a stiskl moje prsa, připomínaje mi mou bídu a opuštěnost jako nikdy před tím. Uvědomil jsem si plně, že jsem vlastně ztratil vše, čím moje živobytí bylo alespoň trochu posvěceno a snesitelné, vše, co bylo mou jedinou radostí a přechásto nejsladším opojením. Neboť bylo asi jisto, že Emma nasytila se již mé lásky i od-danosti.

A myšlenka, že by mne mohla klamati, oddati se jinému, rozdírala mi srdce a plnila je zou-falstvím. Mučil jsem se výčitkami a uvažoval tisíckrát a vždy znova o všem, čím jsem jí mohl ublížiti, uraziti, co mohlo býti příčinou jejího hněvu či zrady. Byl jsem snad leckdy prchlý, ale miloval jsem ji příliš, takže všecka má zloba

byla jen důkazem veliké mé lásky a touhy, míti ji očištěnou ode všech slabostí a chyb. Nepřicházela, nedávala o sobě nijak věděti. Po celých čtrnáct dnů čekal jsem ji vždy v ho-dinu, kdy obyčejně klepávala na dveře mého pokojíka netrpělivě, s horoucností, která na večer měnila se téměř v zuřivou horečku a šilený smutek.

Chodil jsem ulicemi, kterými chodívala, vyčí-hával ji všude, kde tušil jsem přistihnouti ji náhle a neočekávaně. Marně! Psal jsem dlouhé listy, plné proseb, přísah i nevýslovné bolesti, výčitek i hrozeb, blouznivých slov i nenávisti, ale neodeslal jsem ani jediného, neodvažuje se prozraditi tajemství naší lásky. Trpěl jsem hrozně, pracoval a snažil se zas alespoň nějak vysvětliti si pohnutky jejího chování a omlou-vati lehkomyšlnost jejího skutku. Ale upadal jsem jen v nové nejistoty, podezřívál ji tím určitěji a mé představy, má ješitnost i žárlivost sytily se na každé malichernosti našich půtek, leckdy tak hloupých i nicotných, plných vzdorů, vrtochů i vzájemných urážek, na něž jsem se rozpomínal a které měly ulehčiti mému svědomí a obviniti ji z hříchu a špatnosti.

A jako naschvál viděl jsem zas Emmu tichou, snívou, rozbolestněnou a trpící mými návaly nedůtklivosti, bídného rozmaru či lhostejnosti,

jimiž ulekal jsem tak často její svěží, rozradostněnou duši, letící mi vstříc s dětinskou důvěrou, jimiž otravoval jsem blouznivé její mládí a v zmatek uváděl všechny její vroucí a hluboké city.

Zjevila se mi zas tak rozkošná, šťastná a opojivě svůdná, jako byla ve snu dnešní noci a já zmalátněl prudkým steskem a vášnivou touhou po její bytosti....

Téměř bez smyslů, v nesmírné horečce zmatených dojmů a úzkostí zaplatil jsem a spěchal domů, utěšuje se, že ji tu naleznu netrpělivou a stýskající si do mé netečnosti. Ale nebylo tu nikoho. Aní na podlaze u dveří, kam štěrbinou nad prahem házel listonoš mé dopisy, nenalezl jsem touženého vysvětlení. Čekal jsem tedy znova.

Čekal jsem tvrdošíjně, s tlukoucím srdcem a rozpálenou hlavou, namlouvaje si, že jistě přijde, musí přijít, zbylo-li v ní kouska citu. Ale den se klonil a Emma nepřicházela.

Nastával již večer, když jsem se rozběhl do ulic pevně rozhodnut vyčíhati ji, byť bych měl vystáti pod jejími okny noc a den.

V zapadlých uličkách malostranských se starými paláci a nízkými domky bylo svátečně klidno a milo. Za oprýskanými zdmi šlechtických zahrad i malých dvorků kde která

větev chlubila se svou první zelení, či spoustou bílého květu. A do veselého dovádění dětí a rozmarných klipků žen, sedících na zápraží, či procházejících se po úzkých chodnících, rozpustile křičel kos a mísili své hádky umounění vrabci. Jaro vonělo ve vzduchu a vše jako by se mazlilo s prvními, sladce vzrušujícími jeho pozdravy. I nebe vysoko nad zarudlou spletenicí pitvorně zprohýbaných střech slavnostně hořelo v měnivých barvách.

Toulal jsem se zvolna vzhůru Vlašskou ulicí a snažil se uklidnit svou vzbouřenou krev. Co jsem kdy krásného i smutného prožil, vrátilo se mi ve vzpomínkách v novém, pravdivějším smyslu. Chápal a vysvětloval jsem si vše střízlivěji a mnohé z toho, co zdálo se mi být kdysi štěstím, jevílo se teď jen marností a blouznivým preludem. Jako bych sestaral v mocném přívalu trpkých zkušeností několika let.

Prudké a vášnivé mé touhy umlkaly, rozplývaly se v přízraky naprosté tvůrčí neschopnosti, beroucí mi poslední zákmitý naděje, usvědčující všechny mé snahy jen z přílišné smělosti a hazardnosti. Byl jsem jedním z posledních a má práce připadala mi jen bídným, malomocným plahočením, spoustou rozháraného, slabošského pachtění za něčím, k čemu

nestačily mé síly i míra talentu. Zoufale rvalo se teď v mé duši všechno. Bývalá odhodlání, tisíce vznětů a illusí, celé mé mládí trpělo a chřadlo pod tolikerými bolestmi, rozdirajícími mé srdce. Ach, mé mládí, mé krásné, svěží mládí! Co všechno slibovalo, jak zlatě dovedlo plát, bouřit a lákat, o jakém štěstí dovedlo lhát, v mučivě sladkém roztoužení —

Ale nemusilo dojít k těmto koncům, kdyby mne Emma milovala, či kdybych ji snad vůbec nebyl poznal. Zbožňoval jsem ji příliš, aby vše, co mi zbývá, nebylo leč hnusným živořením. Otrávil, zkazila mi život.

V očích ucítil jsem slzy a v hrdle krutou, svíravou bolest. Došel jsem k Lobkovickému paláci, proti jehož mohutnému, zažloutlému průčelí Emma bydlila v úzkém, třípatrovém domě. Dále jsem se neodvážil. Na rohu uličky, kde jsem se s Emmou vždy loučil, doprovázejí ji domů, stanul jsem s tlukoucím srdcem a horkou hlavou. Kolem bylo pusto a ticho, jen nahoře za vlašským sirotčincem, na cestě vedoucí k petřínským schodům, hrálo si několik hochů s dřevěným koníkem. Slyšel jsem jejich volání i smích zcela zřetelně.

Jako zmámený stál jsem tu chvíli, zíraje tupě před sebe. Pak ze vrat Lobkovického paláce vyšel starý, malý pán, v staromodním cylindru,

rozhlédl se náměstím a švižně a elegantně kráčel k Šporkově uličce. Také zdola, od Janského vršku, přicházeli lidé. Nějaký commis, či kupecký mládenec vedl si svou milou, všechnu rozohněnou, tiskl její ruce a nakláněl se k jejím očím v neustálém lichocení. Svět pro ně neexistoval. Když přešli, díval jsem se dlouho za nimi a viděl, jak v dáli pod zdí nemocnice náhle se zastavují, objímají a líbají.

Mimoděk učinil jsem několik kroků a ocítl se téměř před samým domem, v němž Emma bydlila. Okno, které mi kdysi označila za své, bylo dokořán otevřeno.

Není doma! Není asi doma! Tušil jsem to! Vracím se tedy Vlašskou ulicí a nový záchvat lítosti přepadá mé rozboleštěné nitro. Vleku se kolem chudých domků, jejichž okna ucpána jsou ještě mechem a drtinami, vyzdobena papírovými růžemi a betlémskými panáčky. Myšlím na Emmu, na záhadné její chování a ocítám se v trapném bludišti podezření a pochyb, v nichž každá představa poskvnění naší lásky je mi opravdovou mukou. Blábolím k sobě nesouvislá slova a v strachu a úzkosti chytám se všech možností, které by byly s to uleviti nějak nevýslovnému mému žalu. Čekám ji stále a co chvíli zdá se mi, že se zamihla kdesi v dáli v šeru ulice a spěchá mi vstříc.

Zastavuji se a mé srdce bouří a hlavou probíhá temná závrať. Ale je to vždy jen klam rozrušených smyslů.

Však ona přijde, dočkám se jí a přistihnu udýchanou, běžící domů z tajné nějaké vycházky či dostaveníčka bůh ví s kým . . . Snad dokonce půjdou tu kolem přituleni k sobě, šťastni a opojeni, jako před chvílí tu ti milenci . . . A představuji si již její úděs, vymyslím si slova krutá a zběsilá, jimiž ji zahrnu a — celým srdcem zastoužím, aby nic z toho nebylo pravda, aby všechna má podezření a obvinění byla jen nesmyslnou spoustou žárlivosti a zbytečných muk.

Toulám se zpět a má šílená bolest roste. Proklínám sebe a uvědomuji si všechnu nicotnost a marnost své lásky, v níž hrál jsem konec konců tak směšnou úlohu oklamaneho. Cynicky a brutálně trhám sladké kouzlo všech vzpomínek, mystické závoje tichého a blouznivého našeho života a blátem smýkám všechny ty kdysi rozkvetlé touhy, vidiny, city a vyznání, v nichž tušili jsme pro sebe kus věčnosti. Jak je život zlý, podlý a zvrhlý . . . Emma, moje Emma! Nikdy mne nemilovala, nemohla milovati . . . Nenávidím ji, opovrhuji jí, děším se myšlenky, že měla býti kdy mojí ženou a v tajeném, křečovitém vzlykotu šeptám přec

její jméno vždy znova a znova, louče se s dráhým tím zvukem, nejsvětějším svého mládí . . . Ocítám se před jejím domem, na ztichlém náměstí, do jehož koutů napadal již stín za stínem. Okno je dosud otevřeno a za jeho bílými záclonami čirá tma. Stávám se netrpělivým a můj mozek třeští nejhrůznějšími domněnkami. S tvrdošíjnou neústupností pátrám stále po jejím příchodu. Hořím dychtivostí viděti ji pokořenu a zmatenu nenadálou mou přítomností. Je již šero a v několika oknech proskočila rudá světélka. V chorobné žádosti přistihnouti ji, plížím se téměř až k samému vchodu domu. Sotva jsem došel, vyběhla ze vrat služka, zarazila se a utkvěla na mně dlouhým, tázavým pohledem. Nevím již, z jakého náhlého popudu jsem k ní přistoupil a otázel se, neví-li, zda je Emma doma.

Nedůvěřivě si mne prohlédla a ulekaně, rychle rekla:

„Slečinka Emma z druhého poschodí? Ježíši, vždyť je mrtva!“

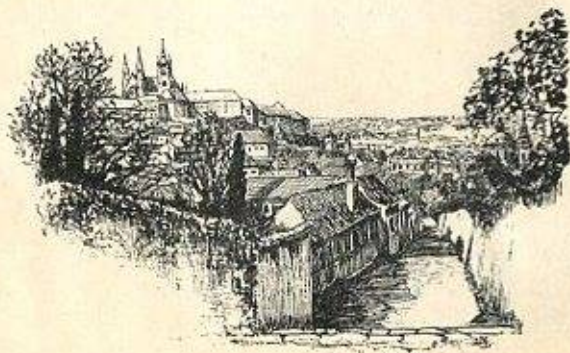
„Kdo!“ vzkřikl jsem v nesmírném úděsu. „Nu, slečinka Emma! Umřela dnes v noci zápallem plic. Vy jste ji znal — —?“

Nebyl jsem schopen jakékoli odpovědi, jakékoli myšlenky. Vše kolem mne zavířilo náhle v rudých, horkých barvách. Potácel jsem se ná-

městím jako člověk, jemuž rázem a nemilosrdně vyrvali mozek. V bezvědomí tiskl jsem se k nějaké zdi usedavě a křečovitě vzlykaje, prolévaje slzy, klesaje pod návaľem šílené hrůzy a bolesti. . . A když jsem se poněkud vzpamatoval a rozhlédl samotou petřínských schodů, k nimž jsem se dovlékl, byla kolem již tma a v mých prsou kamení místo srdce. . .

Byl vlahý, tichý, jarní večer, plný hvězd. Díval jsem se k nim vzhůru v tupém zoufalství, a jako dítě prosil, aby alespoň jedna z nich slétla na znamení, že mi Emma odpouští — Díval jsem se dlouho a vždy znova a znova šeptal bláhovou svou modlitbu. Ale ani jediná neskanula s modré říše věčného mlčení — —

Jen kdesi v tichu Strahovské zahrady ptáci se rozezpívali vášnivě a vroucně o touze, štěstí a radosti milování.

POHŘBENÉ VAŠNĚ.

Tváří v tvář fantastickému divadlu hasnoucího dne, uchvácení a zamlkli nádhrou chvíle, seděli na terase hotelu, u samého moře, pod rudě rozkvetlými oleandry a svěží spletenicí divokého vína.

Rozlehlá mořská pláň mizela na obzoru v bezoblačném nebi, a toliko ojediněle a nehnutě rýsující se rybářské barky prozrazovaly nesmírnou dálku vod. Šero padalo, snášelo se jako tajemný modravý přízrak a zaplavovalo moře, domy i nebesa mystickými svými závoji. Odněkud ze sousedství zaznívala vášnivě sladká hudba a z křivolakých, bizarních uliček starého přímořského městečka zaléhaly sem pronikavé výkřiky prodavačů zmrzliny, melounů a limonad.

Pak moře zmizelo v tmách... Jen jeho vlny šuměly a bouřily narážejíce o kameny diga s rozmarnou, vzrušující a věčnou svou písní.

Vysoko v temném modru nebes hvězdy planuly rozjiskřeny jako marnotratně a hýřivě rozhozená hrst zářících drahokamů, kanouce občas tiše k zemi jako nejčistší, nejupřímnější slzy. — Opojení a roztoužení vlahostí večera, v nastalém šeru, které plašilo několik žárovek, ztlumených kalichy z opálového skla, uvědomovali si jen tím intensivněji osudnou krásu svého setkání. Posléz promluvila i jejich srdce. Cítili je ve svých prsou, ve svých očích, dlaních i nervech. Třásla se podivným zmámením. Něco velkého a slavného, něco vášnivě tklivého a nevýslovně smutného zdálo se másti i urychlovati jich upřímný tlukot.

„Buďte mou! Musíte býti mou, miluju vás —“ zašeptl vroucně rozechvělými rty a cítil, jak krev bije mu prudce v spáncích a zamlžuje zrak. Neodpovídala. Měla oči přivřeny, a její tvář, nesmírně jemná a bílá, svítila v namodralém přítmi terasy.

Tu dva důstojníci vyšli z jídelny, zapálili si cigarety a naklonivše se přes zábradlí terasy, dívali se chvíli dolů na digo, kde při ukolébavce hlučících vln a pod dohledem mlčelivých hvězd chodili a objímali se milenci. Ale vzdálili se zas brzy, smějíce se vlastním svým vtipům a poznámkám.

Osaměli tedy znovu a na dlouho.

Trpká, sladce bolestná nálada zmocňovala se náhle celé jeho bytosti. Zdálo se mu, že je hluboce nešťasten, a přec vědomí, že tu sedí blízko ní, že prožívá něco tak nebezpečně vábného a opojného s touto ženou, kterou znal teprve několik dní, jitřilo a hrálo jeho krev. Již dávno nebylo v něm tolik závrtné touhy a tolik blouznivého vzrušení. — Byl zas mlád jako kdysi a hrdé a krásné sny slétly se a omamovaly jeho hlavu. Podléhal zas všem záchvatům citů a rozmarů a jak rád, jak rád . . .

„Co chcete, abych učinil pro vaše štěstí, k vaší radosti, pro jediný blažený váš úsměv? Prahnu po tom, aby chvíle, které mi dopřáváte, byly těmi nejkrásnějšími vašeho mládí! Nechci, abyste na ně kdy zapomněla! Dávám se vám celý! Nešetřte mne, všechno ve mně zničte, toužím po tom, abyste byla tou nejsilnější i nejkrutější vášní celého mého života . . .“

Mluvil dlouho v nadšeném rozechvění a prudké horečce, nachýlen k její hlavě, takže cítil uvolněné jemné proužky jejích vlasů dotýkati se svých skrání. Oddechovala rychle, dojata žhavými jeho slovy, a velké, podivuhodné její oči, v jichž černém plameni ztrácel všechnu svou mužnost a rozvahu, dívaly se na něho zpytavě a vážně, jakoby chtěly proniknout rychle a

hluboko jeho svědomím a odhadnout všecku horoucnost jeho vyznání.

„Vím, jsem špatný, zlý člověk; svádím a urážím vás, vás, blížíci se přece již svému plnému štěstí. Ale nemohu si pomoci; vaše krása, vaše něžnost a dobrota, celá vaše bytost mne schvátí. Stala jste se mi náhle osudem, jedinou myšlenkou, celým mým životem... Darujte mi kus toho svého příštího štěstí, dopřejte mi jediný sladký okamžik z velikého bohatství vaší lásky, a budu vám vděčný do smrti! Přisahám, že vám nechci ublížit. Toužím rozmnožit všecky vaše radosti a věřte, že mne uvrhnete v nevýslovná utrpení a opravdová muka pro chvíli vlastní rozkoše — —“

Usmála se jemně, jakoby jí zalichotilo a ona uvěřila všemu, co k ní mluvil, ale zvažněla zas rychle a její oči i čelo prozrazovaly tisíce zmatených a těkavých dojmů a myšlenek. Pak náhle, jakoby se pevně rozhodla zaplašit všechno to tíživé dusno, které ji zbavovalo klidu a nezvykle rozrušovalo, pozvedla se ve své proutěné lenošce, sáhla po kytici žlutých růží na stole, a voníc k nim a chladíc jimi svoje oči a rty, řekla s povzdechem:

„Blouzníte, milý příteli! Hrajete si příliš odváženě a rafinovaně se svými city. Nemohu a nechci vám věřit. A konečně kdyby! Kdož ví,

zda bych neodpykala sama... Hle, jak lehkomyslni jsme vlastně oba — — Mluvme raději o něčem jiném! Ano?“

„Nechcete tedy, abych vás miloval?“ otázal se smutně a pokorně.

„Ne, nechci, prosím vás — —“ řekla rozpačitě, rozechvěna zřejmě, a svésila hlavu.

Zmlkli znova.

Trpěl. Bylo mu nesmírně úzko, neboť se mu zdálo, že mu zcela unikla, že ji neodvratně ztratil. Její krása a všechno kouzlo její bytosti zahorely teprve nyní v plném a nevyrovnatelném zázraku, v dojemné a vzácné ryzosti, jako všechno v životě, s čím zdá se, že se loučíme pro vždy. Báł se přerušit ticho, které nastalo, báł se pohleděti kolem, tušil, že se setká všude jen s bolestným a trpkým vystřízlivěním. Tupě a zoufale zíral proto jen před sebe, kde v tmách pod stříbrem a zlatem planoucími hvězdami hučelo širé moře.

Sklesla znovu do své lenošky, a on cítil její dlouhý, zkoumavý pohled na svém obličejí. Prohlížela si ho, pozorovala, utěšovala se na jeho smutku?....

Hořká a bezútěšná nálada se ho zmocňovala, zračila se zřejmě i na všech rysech jeho tváře. Třásl se špatně tajenou, prudkou a svíravou bolestí...

„Co je vám? Hněváte se? Ublížila jsem vám?“ ptala se náhle vážně i žertem a dodala vyčítavě:

„Proto mne přece ještě nesmíte nenávidět!“ Ta slova působila jako drahocenný balsám. Setřásl rázem se sebe všechny trýznivé myšlenky. Zmoudřel, a jeho oči zahleděly se na ni zas vděčně, zaníceně a dychtivě jako na zbožňovanou a hýčkanou, jedinou radost života. Ne, nemohl jí nenávidět! Byl jí nesmírně vděčen za ta laskavá slova, která mu připomněla všecku její vzácnou dobrotu. Jak by jí mohl nenávidět, ji, která mu přece v několika těch dnech dopřála tolik krásy, tolik štěstí již jen pouhou svou blízkostí! Nemá ho přece za tak nízkého a bídného! . . .

A mluví k ní znovu a nadšeně slova plná lásky, obdivu a úcty, zpovídá se ze svých horečných a blouznivých snů, a jeho vznětlivá a roztoužená nálada se vrací . . .

Zpovídá se tiše a horoucně ze všeho, co v něm probudila. Je jí teď o tisíce kroků a o tisíce krásných nadějí blíže. Nalézá slova, jichž vřelost a opravdovost nepocítil nikdy před tím v té intenzitě a v té vášnivosti. Dívá se po jejích malých, bílých rukou, podobajících se nejněžnějším květům, pozoruje její rty, jichž šarlat, svěžest a plnost opojuje smysly . . .

Jsou chvíle, kdy dlouho a schválně mlčí oba, a jen oči jejich prozrazují, co tak prudce, mocně a svůdně rozkvetlo náhle v jejich prsou . . .

„Neměla jsem sem jezdit . . .“ praví pojednou tiše, smutně a vážně.

„Bojíte se mne?“

„Vás? Proč?“

„Tak! Myslil jsem, že vás zneklidňuje moje chování a matou má slova — —“

„Nerada někomu křivdím . . .“

„Míníte svého snoubence?“

„Chcete-li, ano! — Myslím na něho. Ano, měla bych býti rozhodně poctivější, opravdovější, šlechetnější! Neměla bych naslouchat všemu, co ke mně mluvíte . . . ne, neměla jsem vůbec připustit, abyste ke mně tak mluvil — —“

„Chápu, uznávám, že jsem vám ublížil, že jsem se urážlivě a hrubě dotkl . . .“

„Právě naopak, jsem přesvědčena, že cítíte všechno nejupřímněji a nejhlouběji; sama však zapomínám, že je již vlastně po mé svobodě a volnosti — —“

Jak dojemně vyzněla všechna ta slova! Cítil jich palčivou tíseň i ztlumenou bolest, porozuměl, že je promluvila nejcitlivější, hluboce zraněná duše. Byl jimi zmaten a zahanben. „Je mi hrozně smutno a zas tak nevyslovně

že máte ve mně jen dobrého, nejoddanějšího přítele... Inu, jsem již takový — hm — nu, vidíte, že mi prominete, že uznáte přece.... Něco tajemného, co proudí a září kolem celé vaší nevýslovně krásné bytosti, pomátlo mé smysly a spletlo můj rozum. Zablouznil jsem si a byl jsem tak neskromným a pošetilým, že jsem s tím musil k vám... Opravdu, nic více se nestalo — — Víím, bylo to nešetrné, bylo to sobecké, podlé....“

Zadívala se na něho a zpytavě, udiveně, jakoby se snažila proniknouti spoustou těch rozechvěně chrlených slov, jakoby rozvažovala a přec nechápala všechno, co tu blábolil touže ji potěšiti a uklidniti. S rozpačitým úsměvem, který příliš zřejmě prozrazoval, že mu nevěří, řekla:

„Jaký jste divný!“....

„Ach, ano, vskutku, jsem divný,“ odpověděl a dal se do zmateného, hlasitého smíchu. Ovládl stěží krutou tu chvíli. Se strojeným, zdánlivým klidem, v podrážděné náladě toužil povědět něco, čehož hořkost pocítil by sám nejhlouběji ve svém srdci.

„Nemám rád cizích bolestí, miluji jen své vlastní a tu nebojím se trpěti... Takový jsem! Ostatně, buďte ubezpečena, polepším se — — Od tohoto okamžiku neuslyšíte jediného slova,

které by vám ukřivdilo. Vynasnažím se, abyste byla se mnou spokojena...”

Nevěděl, vytušila-li všechnu tvrdošijnou trpkost jeho slov, když podala mu mlčky ruku a on cítil upřímné, jakoby vděčné stisknutí. Podržel ji však dlouho, nesmírně dlouho — Tu náhle oživila a zdálo se, že nabyla zas jasné a svěží mysli. Rozhovořili se pojednou vesele, jako dvě děti, které si umluvily nejnevinější a nejroztomilejší hru na světě.

Pak z blízké kavárny zalehl sem podezřelý hluk a za krátko zacvrlikalo již několik akordů kytary a mandolin. Potulní zpěváci táhli od hotelu k restauraci, od vinárny až k zapadlé trattorii. Bylo slyšeti nadšený potlesk a hned potom tichou, vlažnou nocí nesl se zpěv, tak známý svou všední notou všude zde na jihu, ale přece plný vždy vzrušující a vášnivě nálady a nekonečných vzpomínek:

O dolce Napoli
o suol beato...

Přistoupili k okraji terasy.

Hvězdy na hlubokém nebi hořely jako záplava démantů a jiskřivá, mihotavá jich krása pronikla sladce k rozechvěným jich srdcím. Stanuli tu tiše, zamklé, naslouchající dlouho

roztouženému zpěvu a vzhlížeje k zlatým květům nebes, do nesmírna věčnosti, odkud jakoby vstříc jejich duším vanula teď mučivá, opojná vůně nevýslovných a vzácných, tajemných a silných radostí, vášní a rozkoší — — Povzdechl smutně:

„Ach zítra — —! Odjedete jistě?“

Zalekla se téměř, jak jeho myšlenky splynuly v tu chvíli s jejími a neodpověděla ihned. Opakoval tedy svou otázku.

„Odjedete jistě?“

„Musím! Jiří přijede zítra pro mne.“

„Odveze si vás —“ pravil poněkud jízlivě a trpce.

Neřekla jediného slova, ale její oči zadívaly se na něho tak, že poznal v nich bolest.

Odmlčeli se znova.

Dívali se na život v ulici i pod střešou kavárny, kde v ostrém světle obloukových lamp dámy ještě seděly v bílých a lehkých toaletách kolem kulatých mramorových stolků, ovívaly se vějíři a tenkými stébly labužnický ssály studené doušky limonád. Nábřežím honily se s hluchým povykem děti rybářů a kramářů a zcela dole u stabilimenta, na dlouhém, do tmy moře vybíhajícím mostě planula dosud řada světel jako nádherná šňůra žhavých perel.

Cvrlikavý drnkot mandolin neustával, zpěváci

začínali vždy znova a jítíli jen ještě svými písněmi hýřivou náladu noci. V horoucích a sladkých jejich melodích jakoby se sléval tajemný proud rozkoše, rozpalující znenáhla všechny smysly prudkou horečkou vášně.... Všecko křičelo a tleskalo bravurním výškám jejich operních arií, jež znavenými již hlasy zdáli se okázale vymršťovati k ohvězdnému nebi, jako nejdívtovnější kousky svého umění —

Téměř přituleni k sobě, tiše a nehnutě stáli v přítmi terasy. A jakýsi vzácný, slastný a mámivý pocit vzájemného soucitu hrál v jejich krvi, mírnil muka a odplavoval zvolna vše, co ještě před chvílí mátló, svíralo a vylekalo jejich srdce. A něžné jich pohledy odpovídaly tomuto vnitřnímu smíru, plnému nesmírné a hluboké oddanosti.

„Opravdu, dovedete být hodný...“ řekla po chvíli s jemným úsměvem, rozechvělým hlasem a podivuhodné její oči spočinuly na něm s nadšenou vděčností.

Ó byl by ji schvátíl v prudké a divoké touze, okouzlen, spoután a zmámen celou její rozkošnou bytostí. Hlava zamotávala se mu závratným štěstím. Její dech ovanul jeho tváře, hebké proužky její vlasů zavoněly tak blízko, cítil, jak slabě se k němu přivínula.

„Věříte mi tedy?“ zašeptnul jen a rychle zas sevřel rty. Chvěly se zřejmě.

Neodpověděla. Kývla toliko hlavou a její malá ruka spočinula lehce na jeho ruce, opřené o zeď terasy. Ale vyděšena, zmatena svým skutkem, otočila se rychle a chtěla ke své proutěné lenošce.

Zastoupil jí cestu a třesoucí se, šílený, takřka beze smyslů, sevřel ji do svého objetí.

Oddechovala těžce a propukla v křečovitý vzlykot. Bránila se, plakala usedavě a zároveň podléhala. Zuřivé jeho polibky vypily však brzy všechny její slzy a vášnivá jeho slova prosila příliš žhavě a vroucně. Spočinula v jeho náručí a mladé, svěží, krásné její tělo, celá něžná její bytost zachvívala se náhle sladkou závratí lásky, veliké, nesmírné lásky, jaké nepoznala ve svém životě.

„Buď mou, buď mou, slyšíš, aspoň dnes, jednou, jedenkrát, není-li nám již jinak možno“ — šeptal.

Její rty oddechovaly horce a víčka její oči přivírala se v mdlobném záchvatu.

„Hleď, snad nám oběma vystačí jediná, veliká a svatá ta chvíle štěstí pro tenhle svět! Miluji tě, miluji tě nevýslovně....“

Pohlédla mu dlouze do očí.

„Nezapomeneš?“ řekla tiše, jako ve snu.

„Nezapomenu, nezapomenu nikdy!“

Přivinula se prudce k němu, přemožena touhou a její hlava sklesla oddaně na jeho srdce.

„Jsem tvou. Líbej mne, líbej...!“

„Ne, zde ne. Pojd!“

Sestupovali rychle schodištěm terasy.

„Kam chceš? Je tak pozdě...“

Vlekl ji takřka za sebou, schvácenou a se sláblou neznámým štěstím a polibky, slzy a vzdychy mísily se cestou na jejich rtech s divokým, zmateným tlukotem jich srdcí — Tu náhle zavolal někdo za nimi.

Obrátili se zaražení, téměř již při vstupu do olivového sadu, jehož temně šedé stíny vlnily se po příkrém břehu až po samo moře.

„Kdo volá? Co je?!“

Byla to její společnice, malá, sestárlá a nahrbená osůbka, přinášející všechna udýchána telegram, který před chvílí došel do hotelu. Rozčilená, mluvila mnoho a vzdychala, co se nahledala, nežli jí napadlo, že snad je slečna někde tu na procházce. Její oči prohlížely si při tom nevlídně průvodce své velitelky.

„Telegram? Pro mne?!“

„Ano, milostivá slečno.“

Rozžehl rychle sirku a oba přečetli obsah telegramu téměř jediným pohledem. Oznamoval:

„Přijedu ještě dnes v noci. Tvůj Jiří.“

Pohlédli si zoufale do očí, ale poslední zákmit světla zhasnuvši sirky skryl veliký a smrtelný jich úděs.

Trvalo chvíli, nežli dovedla říci ke své společnosti:

„Je dobře — Připravte plaid, půjdeme na nádraží! Ostatně — jdu ihned za vámi...“

Sotva osaměli schvátíl ji v divoké objetí, dusil svými polibky a v šílené úzkosti a bolesti opakoval stále třesoucím se hlasem:

„Nesmíš k němu, nepustím tě, jsi mou, jediné mou —“

Svíjela se v jeho rukou, podléhala žhavým jeho prosbám a znovu se vzchopila, aby v zoufalém pláči vyprostila se z jeho náručí.

„Ne, nech mne, nech!“

Ale nedal se utišíti.

„Miluješ mne, vím, že mne miluješ... Nepustím tě k němu —“

„Vraťme se! Je konec! Uznáš přece, že je konec.... Nemělo tak být — —“ vzlykala a sténala.

Tiskl ji k sobě a chlácholil nejněžnějšími slovy, nejvroucnějšími sliby v strašlivém tom utrpení, které mu bralo rozum, snaže se stále ještě strhnouti a rozplameniti její city a vyrvati ji její osudu.

Zavěsila se mu kolem krku a s křečovitým,

prudkým a bolestným políbením zahryzla se do jeho rtů...

Pokusil se ji odvléci.

Tu ona opřela se o jeho prsa a vši silou, která jí ještě zbývala, vymkla se ze svírajících ji ramen a ubíhala do tmy — — Ulekaně volala již kdesi v dáli na svou společnost...

Vysílen klesl na kamení, vroubíci olivový háj a cítil, jak závrtný vír bolesti zachvacuje jeho hlavu, rozlévá se mu v prsou a zběsile lomcuje celým jeho tělem.

Moře sotva slyšitelně mazlilo se se svými vlnami, vzduch byl těžký a opojný a noc kolem planula v sněžné záři hvězd —

NÁHRADA.

Byla to náhoda, snad i osud. Jednoho večera zažil Marek něco neuvěřitelně bizarního, něco opravdu zajímavého, co se nepříhoda hned tak každému. Rozběhl se na obvyklou procházku za město, do boží přírody, kde byl tak rád sám se svými myšlenkami, dojmy i touhami, kde cítil se šťastně odpoután ode všeho, co tak trochu sevšedňovalo jeho život.

Bylo jaro, vzduch sladce voněl a oblaka sněžná a zářivá letěla modravou dálkou jako nádherné vidiny mladých a blouznivých snů. Od první holčiny, která se mu s fialkami namanula do cesty, koupil si kytičku a zastrčil do knoflíkové dírky. V radostné, svěží náladě vykračoval si ulicemi, přešel lávku a blížil se k Chotkovým sadům, vzrušen krásou jarního podvečera i rozkvetlým Jelením příkopem, kde ptáci v jásavých výkřicích poskakovali na větvích, stavěli svá hnízda a s motýly a chrousty honili se v bělostné

záplavě pukajících a rozvírajících se květů. Byl šťasten, jako vždy v tento čas a na těchto drahých mu místech, kde snilo se mu tak lehce a volně na osamělých stezkách a opuštěných lavičkách. Toulal se tedy zvolna Chotkovými sady a tu znenadání cítí, jak ze zadu číší ruce prudce se přitiskly k jeho skráním a zakrývají mu oči. Zastavil se v nemalém uleknutí. Někdo za ním kuckal se rozpustilým smíchem.... Byl zmaten a trvalo chvíli, nežli se pokusil sejmouti cizí ty ruce se svého obličej. Ale ustrnul tím více, když poznal, že jsou malé, v hladkých rukavičkách a patří neznámé mladé dívce, která se teď divoce smála jeho rozpakům a vyděšeným pohledům.

„Tak se přece vzpamatuj, vždyť jsem to já, tvá Berta!“

Tiskla jeho ruce a třásla jimi v upřímné radosti. Nechápal, co se s ním děje.

„Nu tak, co je? Gustave!“

Konečně odhodlal se říci:

„Odpusťte, slečno, ale jistě se mýlíte! Neznám vás...“

Dala se do srdečného smíchu.

„Ovšem, že mne neznáš! Odkud také bys mne znal? Což znám já tebe? Ale nyní se konečně poznáváme...“

„Nejmenuji se Gustav...“

Zadívala se na něho plna rozpaků, zvažněla a všecka zrudlá v obličejí optala se poněkud stísněně:

„Vy nejste Gustav...?“

„Pravil jsem, že se mýlíte... Jmenuji se Jindřich Marek...“

Ustoupila o krok a téměř bojácně zašeptala: „Berta Hlavínova.“

Smekl jen němě a zvědavě díval se po jejích očích, rtech a celé postavě.

Chvíli bylo ticho, ztrnulé, trapné ticho. Pak náhle vypukla v pláč, usedavý a prudký, zakrývající si oběma rukama celý obličej. Škytajíc a vzlykajíc nařikala:

„Však já vím! Očekávala jsem to... Nelíbím se ti, a proto se mne chceš zbýt! Jsi zkrátka zklamán, představoval jsi si mne jinou a hezčí, rozhodně hezčí... Vytáčíš se —“

„Věřu, nevím, slečno, jak bych vás ujistil, že mi křivdíte... Nikdy jsem vás neviděl — Je mi líto, ale neviděl jsem vás...“

„Neviděl, neviděl — toť se ví, že neviděl,“ vyrazela ze sebe Berta v rozčilení a v nesmírném zmatku. „Ale psal jsi mi, přes půl roku jsme si dopisovali poste restante. Na to se přece pamatuješ? Nu, řekni, jen to řekni... A dnes, dal jsi mi sem první dostaveníčko a napsal's, že přijdeš s kytíčkou fialek v knoflíkové dírci,

abych tě snáze poznala . . . I to není pravda?" Všiml si svých fialek, usmál se a vše bylo mu rázem jasno.

Ale ona vrhla se na jeho prsa, naříkala a vzlykala tím zoufaleji, opakujíc stále:

„Gustave, můj drahý, jediný, dobrý Gustave . . .“

Začínalo mu být nevolno v podivné té situaci, v jaké se náhle ocitl. Přemýšlel, čím by ji uklidnil a vysvětlil, že se rozhodně mylí, že ten, po němž touží, snad teprv přijde, anebo snad tu již někde chodí kolem a ji hledá. Rozhlédl se také sadem, ale bylo tu neobyčejně pusto a prázdno.

„Hleďte, slečno, upokojte se, věřte, opravdu — nevím, jak bych vás nejlépe přesvědčil, že nejsem tím, koho očekáváte.“

Vzdychala na jeho rameni.

„Nevymlouvej se, Gustave, nezapírej nic, byl jsi vždy upřímný ve svých listech, buď poctivý tedy i teď a doznej, že jsi si mne představoval bůh ví jak krásnou.“

Ztratil trpělivost a řekl zprudka:

„Nebudte bláhová a ustaňte se svými výčitkami! Ujišťuji vás svou ctí, že nejsem tím, koho hledáte . . . V tom není rozumu, slečno, uvažte přece.“

Upřela na něho usazené své oči, a v jejím pohledu

bylo mnoho trpké bolesti. Pak popošla několik kroků, odvrátila se a chvíli mlčky tiskla šátek na svou rozpálenou tvář, oči a rty.

„Věříte mi již?“ otázel se sdílně a soucitně, přistoupiv k ní.

„Co mohu dělat — musím!“ řekla sotva slyšitelně, a hluboký vzlyk a nové slzy přerušily další její slova.

„Rád bych vám dokázal svou nevinu. Dovolíte-li, počkám chvíli s vámi . . .“

Pohlédla na něho vděčně a dobrácky.

Procházeli se tedy zvolna tichými pěšinami, mezi svěže zelenými trávníky, kolem vonných záhonů, plných hyacinthů, fial a žlutých a rudých tulipánů. Večer blížil se v růžové záplavě zapadajícího slunce. Potkali starého, jednorukého invalidu, preclikáře, marně pátrajícího po dětech a chůvách, i párek milenců objevil se před nimi, ale brzo zase zmizel jejich očím. Nahoře ve větvích starých platánů, buků a topolů znělo a vířilo to nekonečným ptačím jásotem, do něhož tajemně zapadalo hučení zvonů odněkud zdola, ze Starého města. Šli podle sebe, vzrušení poněkud podivným svým seznámením, neurčitými dojmy a myšlenkami, které v nich zanechávala a znova budila všechna pronesená slova. Zastavovali se i chvílemi, rozhlížejíce se kolem.

Omlouvala svoje chování. Nikdy by se prý nebyla odvážila něčeho podobného! Vždyť mu padla téměř kolem krku, tykala mu a nehezky mluvila! Co si jen o ní asi myslí...? Opravdu, byla tak pevně přesvědčena, když ho zahlédla přicházejícího s kytičkou fialek, že je Gustavem, byla tak zmámena radostí a štěstím, že ani nepomyslela na možný omyl. Snad jí tedy uvěří — Ostatně, přiznává se, tak nějak si vždy představovala svého Gustava...

Zamotala se v kroku a svésila hlavu. Marek se zastavil a ohlédl kolem. Nikdo!

Kráčejí dále, písek skřípe pod jejich nohama a jejich oči setkávají se častěji v dlouhém němém pohledu.

Zdali ho snad nezdržuje?, Měl jistě někam namířeno, kde by se lépe pobavil. Je tak krásný večer....

Řekl jí zpřima, že ho neobyčejně zaujal její osud a že je zvědav, nezůstane-li tu opuštěna, sama. — Stávají se takové nemilé věci; lidé dovedou se nadchnouti stejně rychle jako schladnouti. Takové dopisování mezi dvěma neznámými je trochu choulostivá i nebezpečná hra... Ostatně vyšel si jen na procházku a je rád, může-li být zas jednou dvorným rytířem, hehe... Není to zlé dobrodružství, jen aby neskončilo

pro něho špatně... Žárlivost nezná výmluv a vytáček.

Smějí se a jejich rozhovor stává se znenáhla důvěrnějším. Bavi se srdečně a sdělují si mnohé ze svého vlastního života.

Berta se mu líbí. Není zvlášť hezká, ale dovede se rozkošně zapovídat. Zdá se být upřímná, prostá duše se vznětlivějším temperamentem, který zhusta a mimoděk prozradí víc, nežli je třeba. Je pěkně urostlá, má bohatý, černý vlas a z jejích očí zsrší co chvíli tisíc sladkých pokušení.

Vskutku, je to roztomilá děvče. A Marek se činí, mluví, jak už dávno nemluvil. Vypravuje o svých tužbách, o svých ideálech a jak on dívá se na lásku a všecky její trampoty. Oh, to je zlá nemoc — smrtelná vášeň, které málokdo statečně odolá. Je toliko jediný lék, který tak trochu pomůže: určitá dávka egoismu. — Člověk tu aspoň neshoří na troud....

Berta zbožně naslouchá, náhle se však otáčí a praví:

„Podívno, že nejde! Kolik je, prosím vás, hodin?“

„Bude brzy sedm.“

„Hm — V půl tu měl být!“

Ticho.

„Pane Marku, nezdá se vám, že je vůbec směšná ta naše, ta moje láska? — Čekat na někoho,

koho milujeme, ale neznáme, těšit se na někoho, komu jsme tak skoro již odevzdali svoji duši, vyzpovídali jsme se již z celého svého mládí, ze všech svých radostí i bolestí, abychom ho konečně uvítali s nesmírným zmatkem a strachem v srdci, vyhovuje-li všem našim představám a není-li dokonce trpkým zklamáním obyčejně tak fantastických ideálů a snů...“
„Ovšem, máte pravdu, zde je mnoho rizika.“
„Tím si snad vysvětlíte a lépe pochopíte, proč jsem se tak příliš nedočkava a šťastna vrhla vám vstříc jako domnělému Gustavovi —“
Marek mlčí, dívá se před sebe na cestu, usmívá se, ale neodpovídá.

„Vím, měla jsem být opatrnější. Věřte, že je mi nevýslovně trapno ze všeho, čeho jsem se odvážila. A vy se mi ještě vysmíváte — —“
„Odpusťte, ale myslím, že je vůbec pošetilé, dopisovati si s někým, koho neznáme, rozdávat své city jen tak na pospas nahodilým okolnostem. Je v tom příliš mnoho troufalosti i hazardnosti. Proč jste to dělala? ...“

„Tak! S počátku bylo to snad z rozmaru či dlouhé chvíle, jak chcete, ale pak přišel opravdový, hluboký cit i láska. Když jsem po prvé přečetla jeho inserát v novinách, řekla jsem si: udělej si švandu! Chtěla jsem se bavit, poškádlit a třeba i potrápít někoho. Moje přítelkyně

chlubily se mi vždy spoustou zamilovaných dopisů, psaly i do divadla tenoristům a prvním milovníkům. Zatoužila jsem také po nějakém takovém tichém a tajném milostném dobrodružství. Dopsala jsem tedy pod udanou šifrou a dostala odpověď. Jeho list mne popletl. Psal o věcech, o nichž jsem dosud nepřemýšlela, kterým jsem ani dobře nerozuměla, o citech, které mi omamovaly smysly již pouhým zvukem svých tajemných a kouzelných slov. Bylo mi všecko tak nové, poeticky svůdné, vzněcující mou duši a vzrušující mou hlavu nesmírným, nepoznaným dosud blahem. Zamilovala jsem se. Nedovedla jsem odpovědět než nejupřímněji. Bylo po žertu — A tak nastala ona hra na schovávanou, v níž podléhala jsem jeho slibům a přísahám, jeho vroucí zpovědi a vášnivému vyznání, hra, která trvala skoro půl roku — až vyzněla opravdově a nejvážněji... Není to jistě všední člověk — Dnes jsme se měli setkat — —“
„To je první vaše láska?“ podotkl Marek poněkud ironicky.

Zahleděla se na něho pátravě, jakoby dobře nechápala.

„Milovala jste asi již mnoho!“ dodal nutě ji k odpovědi.

„Prozatím jsem jen mnoho toužila... Tou-

žila po něčem zvláštním, romantickém, krásném divoce krásném, třeba i nebezpečném —“ řekla teprv po chvíli a sklopila oči.

Její tvář zbrunátněla až po kadeře černých vlasů na skráních. Náhle zvedla hlavu a povídá: „Počkejte, přece něco jsem zažila... Proč bych vám o tom nepověděla?! Když mi bylo šestnáct let, zajímal se o mne nějaký podivný člověk, jehož jména nikdy jsem nezvěděla. Pronásledoval mne však kudy jsem chodila. Byl elegantní, nosil hnědé boty, nádherné vesty a bílou hedvábnou kravatu. Těsně za ním ploužil se vždy krásný lovecký pes. Jednou, právě u domu mne zastavil a přemlouval k dostaveníčku. Vymlouvala jsem se všemožně, ale prosil, úpěnlivě prosil, a v jeho očích zdálo se být mnoho dobroty. Nebyl právě mladý, ale dovedl mluvit tak, že se mi zatočila hlava. Konečně slíbila jsem, že zítra přijdu, kam mi určil, do Valdštejnské ulice, k mřížovi Fürstenberské zahrady. Nespala jsem celičkou noc, viděla jsem jen stále jeho bělostnou kravatu se zlatou jehlicí a bledé ruce s brilantovými prsteny. Když jsem druhého dne přišla v ustanovenou hodinu k Fürstenberské zahradě, čekal již tam, přivítal mne radostně, zavěsil se do mne a vedl rychle k připravenému fiakru. S výkřikem vyškubla jsem se mu z rukou a

ubíhala k domovu. Pamatuji se, že za mnou zlostně cosi zavolal a pak smál se dlouho s kocím zběsilému mému útěku. Od toho dne jsem ho již nespátřila...“

Její rty se chvěly a tváře hořely. Ale i na Marka působilo její vypravování podivně vzrušujícím dojmem.

„Co tomu říkáte?“

„Nic! Holubice unikla mlsnému kocouru. To je vše!“ Usmál se nuceně a zvážněl.

Všiml si její švižné, pružné postavy, kyprých řader i plných boků, a dobrodružná ta historka nechťela mu nijak z mysli.

Stanuli u lavičky pod letohrádkem královny Anny, v rozkošném místě, kde vzduch byl těžký vůní rozkvetlého jara, rozhýřeného v blízké Zámecké zahradě i Jelením příkopě. I tu kolem byly šeříkové keře ještě obaleny bleděmodrými a bílými hrozny květů, a trávnik před nimi bělal se sedmikrásami a žloutl pestrým shlukem pampelišek.

Usedli zamyšleni a zamlkli. Cítili, že se jich nenadále zmocňuje zmatený a nevýslovně sladký stesk po něčem, čím bouřilo a trpělo dávno jejich mládí i churavěly jejich touhy a sny. Maně a dlouho kreslil Marek mlčky hůlkou v písku podivné nějaké kruhy a čáry. Skloněn otázel se náhle, aniž by pozvedal hlavy:

„A on — Gustav, má vás rád?“

„Psal mi mnoho o své lásce — Myslím, ba jsem přesvědčena, že je to dobrý, upřímný hoch...“ Narovnal se, zadíval se na ni a usmál se škodolibě:

„Zdá se však, že si to rozmyslil —“

Vstala prudce, podrážděna jízlivou tou poznámkou.

Vzal ji za ruku a stáhl něžně a chláholivě zas k sobě na lavičku.

„Nehněvejte se, odpustíte mi. Byl to jen hloupý, nevhodný, hrubý žert, uznávám. Nechci vás trápit, vždyť jsem tu vlastně proto, abych vás těšil a snad vám i nahradil, co jste dnes tak skoro již ztratila. Víím, jak dojemně se dovede milovat, co je tu zbytečných slz a marných vzdechů! Ale škoda očí a přeškoda rtů, které jen vzdychají smutkem a bolestí... Jste tak mladá a radosti a štěstí natrháte si ještě plničkou náruč v životě, k neunesení... Věřte, není nic krásnějšího a vděčnějšího než láska. Chtěl bych být věčně zamilován — a třeba nešťastně zamilován...“

Naslouchala mu zas s netajeným zájmem, ráda a s vnitřní jakousi rozkoší. Jeho slova hřála a opojovala. Prohlížela si modré jeho oči, svěží a velké jeho rty, a zdálo se jí, že se nesetkala v životě ještě s tak milým člověkem. Byla

mu vděčna, nesmírně vděčna za vše, co k ní mluvil.

Je to zvláštní náhoda, opravdu, že se tu tak setkali! Zdali ho jen ještě neomrzela! Rozhlíží se kolem ustrašeně a plna neznámé úzkosti. Měla by prý vlastně už jít domů. Gustav již asi neprijde. Je tak pozdě! —

„Máte daleko domů?“

„Na Újezd.“

„Hm... Ale teď je tu vlastně nejkrásněji! Tak ticho kolem a tolik vůně. Nepospíchejte! Hleďte, myslíte si, že jsem tím vašim Gustavem, tím, který k vám mluvil už mnoho o své blouznivé lásce a dnes vám chce říci teprv všechno, k čemu se dosud neodvážil. Tolik toužil po tom vzácném okamžiku, a vy mu utíkáte, vyhýbáte se vášnivému jeho vyznání — —“

Seděla s hlavou sklopenou, tiše, sotva dýchajíc. „Konečně není v tom pro vás nic tak obtížného. Vidíte v životě po prvé mne, jako byste viděla svého Gustava. A kdo ví, nedovedu-li si upřímněji vážit vašeho přátelství, vašich citů i roztoužení. Bylo by škoda, kdyby někdo neměl rozuměti těmito očím a jistě nejlepšímu srdci. Práhnu po trochu štěstí stejně jako vy...“ Nepohnula sebou, jen její prsty nervosně točily stříbrným řetízem hedvábné kabelky, ležící

na jejím klíně, a její tvář zahořela, až potemněla ve stínu kloboučku.

Pokračoval stále vzrušenějším hlasem:

„Snad bych vás dovedl mítí stejně rád, splnit všechno, co očekáváte, o čem jste snila a co mělo být zázrakem vašeho mládí... Chtěl bych vám být tím, po němž jste toužila v nejsvětějších chvílích dívčího svého života, chtěl bych být nejoddanějším, nejvášnivějším vašim milencem. Smilujte se —“

Objal ji zlehka kolem pasu a přivinul k sobě. Měla oči přivřeny a její rty oddechovaly těžce. Nebránila se. Všecka se trásla sladkým zmámením. Tiskl její ruce a šeptal blízko její tváře: „Berto, má Berto...“

Omdlávala štěstím. Sevřel ji v prudké objetí a líbal dlouho na čelo, oči, tváře, rty v nevýslovné touze vylíbatí jednou všecku svou duši v nesmírném přívalu rozkoše —

Tu nedaleko zaskřípal písek a ozvaly se kroky. Měli sotva tolik času, aby se vyprostili z těsného objetí.

Kolem kráčel zvolna mladý muž v šedavém svrchníku, v cylindru a lakýrkách. Pohvizdoval si a v prstech pravé ruky točil bravurně holi se stříbrným kováním. Nevšímal si jich skoro, teprve když se přiblížil na několik kroků, zdálo

se, že se upřeně zahleděl nejprve na Marka a pak dlouho a drze na Bertu.

Zbledla pohnutím. Zvláštní trapný a hořký pocit provinění zmocnil se celé její bytosti. Cítila pátravý, podivný ten pohled i skrze sklopená víčka svých očí.

Když mladík přešel, zašeptala rozechvěně k Markovi:

„Vidíte, drzý člověk! Tak se podíval!...“

„Prosím vás! Jak snadno závidí se v májových večerech! Nevšímejte si ho —“

Chtěl ji znovu obejmouti, ale v tomtéž okamžiku postřehl, že mladík se ohlíží, stojí chvíli, jakoby se rozmýšlel a pak mizí v záhybu cesty. Zvedl se tedy, popošel několik kroků a díval se za ním. Zahlédl ho již na široké, postranní cestě směřující dolů k silnici.

Když se vrátil k Bertě, poznal, že je všecka vyděšena.

„Co je vám?“ otázal se.

„Zdá se mi, že to byl Gustav. Nemyslíte?“ Zasmál se hlasitě, jakkoli mu nebylo právě nejvolněji.

„Ten? Ani zdání! Což pak měl fialky?“ pravil hladě ji po tváři.

Neodpověděla.

Usedl znova k ní a snažil se přivést ji na jiné myšlenky a do bývalé nálady.

Stíny se dloužily, zamodralé šero padalo mezi stromy a keře, vše kolem tichlo a pustlo. Vzadu na konci sadů zasvitla do tmy první lucerna.

„Musím již domů,“ řekla pojednou krátce a chystala se k odchodu.

Strhl ji znova do svého náruči a v nekonečných polibcích šeptal jí, jak ji má rád, že bude jeho, že musí být jeho... Neodporovala, opětovala dlouze a vášnivě všechna jeho políbení....

„A zítra přijdeš?“

„Přijdu, miláčku!“

Pak doprovodil ji domů.

V BOUŘLIVÉ NOCI.

N eviděl nás?“ odvážil se zašeptnouti Mareš, když stanuli u estrády.

„Kdo?“

„Jara!“

„Ach, ten,“ řekla s neklidnější tváří paní Šimonová, pohodivši bezstarostně hlavou. „Sedí jistě někde u piva a je pevně přesvědčen, že jsem v kole od samého večera. Nepozoroval-li nás někdo jiný — on sotva...“

„Hledal nás asi.“

„Snad!“

„Co mu řeknete?“

„Ale můj drahý, nebuďte přece takovým zbabělcem!“ zasmála se a její veliké, bílé zuby zasvítily pod černou krajkou škrabošky. Podala mu ruku k dlouhému řetězu, který se právě tvořil z jednotlivých párů, a dodala:

„Nemyslete na to!“

Vmísili se do řad tančících polonaisu a měli vyhráno. Nikdo si jich nevšímal, nikomu nena-

padlo ohlédnouti se po nich, či dohadovati se jejich pravých tváří pod škraboškami. Co záleželo také na tomhle páru, jakých tu bylo nekonečně mnoho a zvláště teď k půlnoci, kdy všechen vkus i nevkus maškarního třeštění přestal již buditi všechen zájem, kdy dusno sálu i únava z tance dostupovaly svého vrcholu?! Mohl někdo tušiti, že tu nebyli po dvě hodiny, že ji teprve nyní znova přivezl na Žofín? K smíchu!

A hudba hrála svěží, křepký pochod, při němž se páry řadily v dlouhé řetězy, zatáčely v kruhy, proplétaly se a prostupovaly v jásavém škádlení a smíchu, zatím co nahoře s galerií a orchestru smetány byly dolů, v rozhýřený chaos maškar, dlouhé barevné stůčky serpentín, švítící a kroužící jako nesčíslné blesky a házeny byly celé spousty drobných konfetů, rozlétajících se, vířících a zasypávajících všecko jako duhově zbarvený sníh. Chvillemi zazněl do zmateného ruchu chraplavý povel pořadatele polonaisy, či pronikavý, rozpustilý výkřik clownů, válejších se po zemi u nohou svých zbožňovaných. Tisícere barvy splývaly a mísily se se zlatem šperků, kroužily v přívalu nových a nových lesků a zážehů, jimiž zdály se pláti rozpoutané ty vlny vášně a rozkoše...

A náhle z pochodového tempa přešla hudba ve

vášnivý, šílený kvapík — Kruhy a řetězy rázem se protrhaly a zmatená ta směsice v bujných a nadšených výkřících a za ohlušujícího potlesku rozprchla se na všechny strany. Nastala ohromná vřava. Páry se hledaly a volaly a v malé chvíli zběsilý tanec unášel, zpíjel a sváděl všechny ztřeštěným svým kouzlem. Jakoby silná, vše strhující vichřice zavála v pestrou, tisícerymi květy hořící louku! Neodolal nikdo! Vše hnalo se, otáčelo a objímalo v šíleném, vzrušujícím víru. Růže padaly se zlatých vlasů, oči planuly a hlavy omdlévaly a klesaly v nevýslovné, smrtící závratí...

Ještě před skončením polonaisy odvedl Mareš paní Šimonovou pod galerii, do improvizovaného salonku, plného drahých květin a koberců. Byl prázdný a měkké, široké lenošky vábily téměř k odpočinutí. Byl rád, že se sem mohl utéci z nekonečného dráždícího ryku v sále. Zde, kde těžké draperie tlumily trochu hudbu i šumný rej tance, omamná, vášnivá a smělá hra jejich lásky mohla tiše a tajně rozkvétati dále horečnými svými sny...

Zbavili se zakuklení a pohlédli si významně do očí.

„Jak je vám?“ otázal se Mareš a dotkl se něžně a vroucně její malé ruky v bílé rukavičce.

„Ach, krásně, krásně! Ale jsem neuvěřitelně unavena! Oči se mi přivírají, chtěla bych spát a zas se mi zdá, že by bylo škoda zaspát všechno to sladké zemdlení...“

„Jsem tak šťasten, že se nám podařil ten náš útek odtud a celý ten umluvený plán, do něhož jsme si tolik toho naslibovali —“

„Byla to nádherná chvíle. Opravdu, líbilo se mi u vás!“

„Pojedme tedy znova!“ řekl a zasmál se, zatím co ona položila mu lehce ruku na ústa a napomínala ho k opatrnosti.

Přitáhl blíže svou lenošku a mlčky, zbožně si ji prohlížel. Díval se na bílý její obličej, na hebkou tu tvář, kterou ještě před chvílí pokrýval horkými polibky, na modré, pomněnkově modré její oči a plné, vlhké rty, které dovedly tak mistrně, tak žhavě a tak dlouze oplácet všechno jeho smyslné rozechvění. Oh, byl jí vděčen v té chvíli za vše, co mu tak plně a oddaně dopřála, po čem sama tak dlouho prahla a zdála se prosit každým svým vzdechem a pohledem. Mluvil k ní znovu o svém štěstí a o své radosti z jejího daru a připomínal jí každou vteřinu nedávné rozkoše, při níž ho takřka učila pravé, mučivě sladké vášni.

A ona naslouchala mu s očima přivřenými a

s pyšným úsměvem kolem rozpálených, nervosních rtů...

Pak náhle, jako by se probírala z těžkých, ale sladkých myšlenek, oddechla z hluboka, promnula své oči a řekla:

„Hleďte, je již po kvapíku! Musíme vyhledati Jaru, pojďme...“

Nastala půlnoc.

Rozpáleno, znaveno, udýháno hrnulo se vše ke stolům v přiléhajících místnostech a sálech přízemí. Gardedamám oživily oči i tváře a rty se usmívaly. Aspoň na hodinu byly zas sprostěny svého zakletí. Škrabošky mizely jedna za druhou a radostným překvapením a mrzutým zklamáním nebylo konce. Sklepníci lítali, křičeli a prali se s jednotlivci o každý stůl, roznášeli na kredenci již uchystané spousty piva, vína a nářezů. Souper mělo též vzhled a pokračovalo za téhož rozčilení, jako teď každé noci po čas masopustu.

Prošli znovu sálem zavěšení, přitulení k sobě jako milenci. Promenovalo tu již jen několik párů: kulhavý Mefisto s hloupě se usmívající Colombinou, všecek zpocený clown s cikánkou, několik drátenic, párek z doby rokoka, Carmen a Romeo, Jago s Zerlinkou a několik dvojic štěbetavých děvčat v lacino spíchnutých, či vypůjčených kostumech fantastického vzhledu,

jimž všem nedostávalo se odvahy či pozvání k souper.

Sešli po schodišti do malého sálu, kde v oblacích kouře, v pustém hluku a křiku večerela již pestrá, rozdováděná společnost, ověšena cetkami nejbizarnějších výmyslů, nejduchaplnějších vtipů i nejduchaprázdnějších nápadů. Jaroslav Šimon již čekal. S červeným fesem na hlavě mával ubrouskem, aby je upozornil na sebe a zamluvený stůl.

Prodrali se tam téměř nad světlou záplavou hlubokých, vábných výstřihů, nad spoustou nádherných účesů, v nichž zářily drahokamy a voněly květiny mdlou, poslední svou vůní, vydechovanou v těžkou atmosféru sálu.

„Konečně, konečně!“ volal Šimon jim vstříc. „Hledal jsem tě po celý večer... A Mareš! Servus, Mareši, ty's tu? Ani jsem tě nezahledl v sále — — Pojď, pojď, posedíš s námi, vid' — nu, to je dobře, že's přišel...“

Dříve však, nežli se usadili, bylo nutno představit jim dva starší pány, kteří tu seděli se Šimonem. Byl to císařský rada Heller a ředitel Marvan. Vyměnilo se několik rychlých zdvořilostí, při nichž se paní Šimonová usmívala, jak uměla nejlíbezněji a Mareš nepřívětivě kábonil.

Na Šimonovi bylo znát, že si libuje ve společnosti obou starých pánů, ba, že je šťasten z přízně svých představených. Byl všecek vzrušen, pln laskavosti, úslužnosti, poklon a lichotek. Císařský rada Heller prohlížel si jeho ženu se svrchovaným uznáním znalce a ředitel Marvan točil se tak dlouho a přesedal s židle na židli, až se mu podařilo usadit paní Evu Šimonovu mezi sebe a radu Hellera.

„Milostivá paní se asi znamenitě bavila...“ opakoval již po druhé a mnul si při tom nervosně svoje vyzáblé ruce, labužnický se usmíval a blýskal při tom malýma svýma očkama. „Opravdu, rozkošné domino, něco tak, tak...“ „Utancovala jsem se, pane řediteli, bolí mne hlava...“

„Ach, to přejde, milostivá paní, to přejde! — Hej, sklepníku, slyšíte, tadyhle milostivá paní“ — volal rada Heller vstávaje spolu s Marešem. Ale Šimon měl večeri již objednanu hned začátkem půlnoci a jídlonoš z dálky dával také již znamení, že vše bude brzy na místě.

Zábava rychle se vzňala. Mareš mluvil málo. Díval se jen chvílemi tajně po Evě, když se živěji rozhovořila, a setkaly-li se náhodou jejich zraky, prochvěla jím nesmírně radostná pýcha, že krásná ta žena takřka před chvílí ještě byla v jeho náručí, jeho, zcela jeho. Jinak se však

nudil a oba staré pány hltavých a mlsných pohledů posílal ke všem čertům i s Šimonem. Litoval, že se nějak neomluvil, že se dal přemluvit a uvízl v jich společnosti. Bezmyšlenkovitě kýval teď jejich vtipům a nuceně se usmíval hloupým jich klepům.

Paní Šimonová však, jakkoli byla unavena, přijímala všechny jejich pozornosti ráda. Snad se mnoho nebavila, ale lichotilo jí to a oči, které si jí toužně prohlížely, a slova mazlíci se s její marňavostí a ješitností vítězily u ní snadno. Co chvíli zakryla sice krajkovým vějířem lehké zívnutí, odmítla se, ale nepřeslechla přece žádnou rozpustilost a zakoketovala si co nejroztomileji. Chtělo se jí spát, spát, ale řeči rozjařených pánů i celý ten veselý, hýřivý, rozdováděný sál tomu bránily. Šimon byl v nejšťastnější náladě a při dobrém humoru. Pil již několikátou sklenici piva, kouřil cigaretu za cigaretou, poplácával Mareše po zádech a navazoval pilně potrhanou nit hovoru. Pohlédl významně časem i na svou ženu, jako by ji povzbuzoval, aby nešetřila laskavostí i úsměvy vůči jeho představeným z úřadu.

Mareš to brzy prohlédl a třásl se hněvem a zlostí. Hnusilo se mu toto kramaření protekcí, k níž svůdným vnadidlem měla být i Eva.

A bylo mu nevýslovně trapno pozorovati, jak paní Šimonová přes všecku únavu snaží se býti svému muži po vůli a koketuje s ředitelem Marvanem.

Byl proto rád, když se pojednou společnost začala zvedat a sál prázdnit. Nahoře v sále rozpoutával se znova zas taneční rej. Bylo to již patrně z třesoucích se žárovek zlatých lustrů, které se rozchvívaly více či méně dle tempa jednotlivých tanců. I hudba sem na chvíli tlumeně zalehla a několik maškar vyběhlo zlákáno svůdnou její mocí.

Mareš, aby nějak ukončil trýznivou svou situaci, a aby unikl z nepříjemné společnosti, vstal a pokusil se poprositi paní Šimonovou o tanec. Dostal však košem.

„Snad bys nechtěla domů?“ řekl udiveně Šimon. „Teď, kdy je to tu nejveselejší, co ti to napadá, dušinko?“

„Ano, ráda bych domů! Počkám, až dopiješ —“ prohlásila náhle paní Šimonová krátce a určitě. Mareš usedl znova a dlouze a pátravě zadíval se na Evu. Nechápal a nevěřil. Ředitel Marvan zvedl se zatím jako mladík a v okamžiku byl tu s porcí vanilkové a malinové zmrzliny, nabízejí jí paní Šimonové.

Ale paní Šimonová, jakkoli jí pozornost ředitelova zalichotila, stála přece na svém. Una-

vila se prý příliš a pak to horko a dusno ji zchvátilo. V spáncích jí krev zrovna buší. Ano, bude nejlépe, pojedou-li domů. Vyspí se z toho!

Seděli ještě chvíli, ale zábava zřejmě vázla. Šimon se mrzel, že Evu přepadly zas nějaké rozmazy. Vyváděla mu leckdy takové nepředvídané kousky. Domů! Teď domů! Co jí to jen napadlo? Přemlouval ji znova, aby zapomněla na trochu toho bolení hlavy, chystal se dát si alespoň ještě jednu sklenici piva a vybízel k tomu i ostatní; ale paní Eva svěřila jen smutně hlavu a neodpovídala. Všecko kolem ji náhle znudilo a sevšednělo. Výskot i burácení tam nahoře připadaly jí teď tak zbytečné a hloupé.

Když odcházela do šatny, zavěšena do Mareše a následována ostatními, zašeptla tajně:

„Vidíte, že je tak dobře, že to schvalujete? Dnes chtěla jsem jen vás, jen vaši chtěla jsem být, to ostatní je mi lhostejno k smrti. Hněváte se?“ Mareš, zřejmě udobřen jejími slovy, stiskl jen horoucně její rámě a usmíval se. Bylo mu opět tak nesmírně blaze a cítil se zas tak nevýslovně šťastným, jako když před půlnocí v tichu jeho pokojíka tiskla mu na rty tisíce vášnivých polibků.

Císařský rada Heller a ředitel Marvan rozloučili se s Šimonovými u hlavního schodiště. Rozplývali se v něžnostech a předstihovali laskavosti.

V šatně pomohl Mareš paní Šimonové do pláště, stiskl příteli ruku, a brzy potom bouchla již v podjezdu i dvířka fiakru, v němž Šimonovi odjížděli z maškarního plesu.

Teprve nyní, když Eva zmizela, uvědomoval si Mareš zvolna a plně všecku exotičnost zažitého dobrodružství. Díval se za každou uplynulou vteřinou dnešní noci jako za nějakou příliš smělou vidinou, kterou se mu podařilo hravě dosáhnouti a vyplniti jí trýznivou žízeň své duše. Zdálo se mu, že se vítězně a lehce zmocnil všeho toho, za čím se tu marně a rozmarne dosud honili všichni ti v blýskavých kostumech se sladkostí na rtech a se zoufalstvím v srdci, že moudře prohlédl mystickým tím závojem, za nímž lidé tušili a hledali štěstí i horečné zvlnění svých illusí a snů...

Mimoděk zašel do sálu, prodral se tancujícími páry a rád a s jakousi rozkoší usedl opět v opuštěném salonku, do něhož před půlnocí uvedl paní Evu. Valčíková melodie doprovázela sladké jeho vzrušení.

Zapálil si cigaretu, a ve vonném jejím dýmu vracela se mu vířivá směsice dojmů a vzpo-

mínek, zaplavujíc všechny jeho smysly — — A znova se v něm ozvala radostná pýcha, že je takovým tajným hrdinou před chvílí se zde odehravšího románu. Eva! Opojovala ho svou půvabností, trpělivě dal se zlákat její výpočítavou hrou, zamotávati v sítě hysterických jejích záchvatů. Viděl sice všemu na dno, ale bavilo ho to. Miloval ji? Ani sám dobře nevěděl... Jisto bylo jen, že se ocitl zas jednou uprostřed svůdného dobrodružství, plného nezapomenutelných okamžiků i hrozícího nebezpečí, které ho dráždilo a při němž jeho přítel hrál ubohou úlohu podváděného... Nevěděl, co bude následovati, a bál se i mysliti na to, jak přeruší tuto milostnou pletku, v níž se rázem ocitl zamotán jako moucha v pavoučí síti... Bude tu opět asi mnoho trapných a nechutných scén, mnoho slz a zběsilých vyhrůžek a na konec snad i mnoho hrubostí, klepů i skandálů — — Znal to již jako všední společenskou abecedu! Ale se smíchem posílal teď všechno k ďasů... Neboť paní Eva dovedla být rozkošným stvořením, poddávajícím se na oko tak nevinně a naivně, s tak dětinně prostou vírou, že koná jen svrchované dobro a obětuje nejušlechtilejší své touze. Měl se snad násilně vyhnouti jejímu kouzlu, utéci před vášnivými jejími vzdechy a výbuchy náruživosti a — do-

přáti ji leckomu jinému?! Ne, toužil sám po takovém slibném doušku nejsilnějšího vína lásky. To jediné mu ještě zbývalo a třeba za cenu nejprotivnější motanice výčitek i trpkých chvílí neklidu a rozháranosti...

Přimhouřil oči a přibledlá jeho tvář nabyla pohrdlivého výrazu. Vzpomínal, co krutého a smutného musil již přetrpěti, jak nemilosrdně dovedly kdysi ženy otrávit v něm všechnu čistotu srdce a touhy, a usmál se útrpně svým meditacím. Díval se za promenujícími páry a všude zdálo se mu, že slyší tu jedinou, dávno obehnanou, věčně stejnou písničku, které již nevěřil a která se mu svou sentimentalitou a nasládlostí zprotivila. Tytéž byly vždy všechny ty úsměvy, tak stejně mělké a prázdné i stejně vypočítavé, jako kdysi, a oči, jichž tajemství a krásu tolik milovával, lhaly jistě, ať byly černé jako noc, či modraly se jako zázrak jarního nebe. K smíchu byly mu ty nejrůznější hříčky koketerie, zažehnutá či z bujnosti neb z roztoužení vyražená slova, tíhnoucí všechna k jedinému cíli, tomu nejpraktičtějšímu... Nachlo-li jej cos ještě vznětlivěji, pak byla to ještě jen bílá krása nahých ramen, dráždivý půvab pružně se kolébajících boků či jemně modelovaná nožka v hedvábné punčošce... To ostatní bylo jen komedií... Hluboký, ryzí,

vroucí cit, něco z té vzácné pohádky o lidské duši a lidském srdci marně by tu asi hledal. Vše bylo více méně smlouváním, jako na tržišti.

Vemlouval se proto snadno do životních názorů všedního požitkáře, slídícího příliš rozumně a prakticky jen po tom, co slibovalo aspoň trochu okamžité radosti a útěchy. Bral život, jak se mu právě nabízel, bez zbytečného a klamného pozlátka a sentimentálního rozcitlivění. A tak i paní Eva byla mu jen výstřední epizodou, takovým všecy nervy vzrušujícím experimentem, jemuž rád obětoval, aspoň pro ten čas, všecku svou horkou krev... V sále vzdouval se zatím dále na měkkých, smyslných svých vlnách vášnivý valčík, unášel ve svém mazlivém tempu jednotlivé páry, tiskl je k sobě a melodie jeho stoupala opojně k hlavě jako vzpomínky na dávno uvadlé, drahocenné květy milovaných snů...

Mareš rozhlédl se kolem, instinktivně sáhl po hodinkách, ale v témže okamžiku setkal se s vytrvalým pohledem dvou očí, hluboce a nesmírně vzrušivších pojednou celou jeho bytost. Pocítil hebký a teplý jejich svit, tak známý, ach, tak příliš známý, a hlavou i srdcem proběhla mu náhle podivně prudká závrať... Nemýlil se, byla to ona!

Opanoval se však, tvářil se na oko lhostejně a v rozechvělých prstech snažil se zapáliti novou cigaretu. Tajně ale díval se po štíhlé brunetce v žlutavém kostumu, usednuvši teď při samém vchodu do sálu s mladým, elegantním tanečníkem.

Ano — byla to ona — jeho bílá, něžná láska studentských let! Zjevila se mu náhle jako krásné, svěží a nadšené mládí a bleskem zasáhla a rozjitřila všecku jeho krev. Nechápal a nevěřil svému zraku! Jeho Hana, Hanička! Celý dávno zapomenutý svět blouznivých radostí a sladkých bolestí rozkvetl znova před jeho očima. Věčně krásná poesie života v tisícových drobných, veselých i smutných barvách, tónech i vzpomínkách přihlásila se, zadýchla na něho z jemného jejího zjevu, zavoněla nejvzácnějším, dávno a na vždy ztraceným štěstím a zmámila ho právě v okamžiku, kdy se rouhal všem světějším citům a osoboval si právo vysmáti se lásce, jako nejbláhovější, nejpošetilejší lidské marnosti...

Krutá lítost sevřela Marešovo srdce — Zmátlátně pod náhlým tím dotekem minulého života a všecka krev nahrnula se mu k mozku. Byl nesmírně a hluboko vzrušen tak významným zatukáním osudu — — Takřka po desíti

letech setkával se tu náhle s bytostí, s níž prožil kus opravdového, vášnivě upřímného mládí, která ho nade vše ve světě milovala a již on zbožňoval až k opravdovému blouznění. Co touhy, krásy, a nadějí rozhořelo se tenkrát v tichých nocích a dnech, kolik štěstí, opojení a přísah zachvívalo se na jejich polibky rozpálených a zmučených rtech... Její prostá, čistá duše, ryzí, tklivá a hluboká láska připínala se k němu s horoucí oddaností a tulila se k němu ve svěží radosti poprvé šťastně rozjásaného srdce. A přec — jediný, osudný okamžik, plný nejlehkomyslnějších a nejnicotnějších příčin — jak už tak bývá — rozvrátil všecko. Rozešli se, jako se rozcházejí tisíce a miliony lidí, odpřisáhnuvších si lásku do věčnosti...

Vzpomínal teď, čím mu ta snívá, dobrá, křišťálově jasná její duše mohla být, vyvolával si v mysli všechny okamžiky nevýslovného jich štěstí, kdy tak často sami, vzdálení lidí a celičkého světa, na zamilovaných svých procházkách za Prahou stanuli náhle blahem zanícení mezi šumícím obilím, pod nádherně letícími oblaky, přituleni k sobě, uneseni a schvácení nadšenou písní skřivánčí — Ty rozkošné jejich toulky daleko za městem, uprostřed rozjásaného jara, kdy vše tonulo

v plném květu, stromy a keře byly jediná bílá závěj, vzduch i nebesa chvěly se nekonečným zázrakem barev a vůní, a v prsou bylo tak těžko i tak lehce samou touhou a nadějí — připadaly mu teď jako dávno ztracený ráj... Všecko bylo to tam — — — Kde se až ocitl! V jaké zmatenici podivných, zvrácených i klamných citů a dojmů, rozrušujících a otravujících rafinovanou svou svůdností jeho smysly! Zhnusilo se mu náhle vše — Tak nesmírně všední, prázdné, dávno známé a nicotné bylo vše kolem něho i v něm. Poznával sebe, celou tu sobecky navlečenou hru hloupého světáctví, v němž tak rád utápěl teď každý záchvěv lepší své bytosti a omamnou touhu po intensivnějším požitku. Přistihoval se špatným a bídným a všecka lež a marnivost života dolehla naň v celé své zoufalé nahotě; cítil zas trpkost a svíravý neklid melancholických rozporů a výčitek, krutých a bezútěšných, jako tomu bylo již tak mnohé ráno po marně probitých nocích, v nichž hýřivě utrácel zdraví a takřka poslední zbytky poctivějších citů v náručí nějaké příliš ostré rozkoše... Jakoby prohrál svou střízlivost v nějaké vášnivě, hazardní hře, neměl se pojednou čeho zachytit — Před duševním jeho zrakem ztrácelo se teď všecko v tíživých mlhách, které nepro-

pouštěly jediného, konejšivého přísavitu útěchy — Celý život si vyčítal a nejvíce tu dnešní noc. Přetvářkou, lehkomyšlně a odvážně naličenou avanturou pro několik kapek smyslného opojení a krátkou chvíli ohlušení vlastního svědomí bylo všecko!

Vzpomněl na paní Evu, na dnešní její objetí, polibky a vášnivé vzdechy, a bylo mu zoufale trapno a úzko. Poznal, že bez dlouhého přemýšlení šel jen za ukojením rozpálené žádosti, že jen příliš lehce a rychle podlehl nastraženým půvabům této krásné a hříšné ženy, která po několik již neděl dovedla podivným leskem svých očí, rozechvěným stiskem jeho rukou bráti mu všechnu rozvahu a klid duše. Dnes, kdy stala se jeho, kdy ji poznal v zuřivé extasi nejsmyslnější rozkoše, v záchvatech lačnicí a nenasycené vlnosti — opovrhoval ji a každá vzpomínka na dnešní večer tam v jeho ložnici budila v něm jen trpkost a hnus. Viděl ji znovu, rozechvělou, plnou strachu a úzkosti, ale zároveň nejsmělejšího odhodlání, jak tiše a lstivě jako kočka vyhupla z kočáru, vyběhla po několika schodech k jeho bytu, a když otevřel, schvátila jej v horečce polibků takřka ještě u samých dveří, šílená touhou, v mdlobné závratí nedočkavého objetí. Ó, jak pálily a bolely ty její polibky! Snad ji opravdově miloval

v té chvíli slastného opojení — ale pak, po bouři polibků, laskání, vášně a rozkoše jakoby pohasla tajemná záře v jejích očích a zmizely všechna něžnost a kouzlo její bytosti — Stála před ním žena, jako tisíc jiných, a v jejích slovech a pohledech nebylo již nic z té vzrušující, podmaňující a zpijející svůdnosti a něhy ženy-milenky. Případala mu náhle jako zkrátka šelma, které se podařilo utišiti svou žízní a touhu po teplé krvi. Vystřízlivěl — ale přece se snažil schytati alespoň poslední trhající se nitky bývalé, až chorobné k ní lásky. I ještě před chvílí, když se s ní loučil, při odjezdu z plesu, ruku jí tiskl a líbal, nevěděl dobře, miluje-li ji víc či nenávidí... Teď se mu však hnusila, hnusila —

A jako zářivý, skvělý a dlouho vše oslňující fantom zamíhal se mu znovu před očima sladký zjev Hany. Ach, ano, jaké to byly nádherné sny, jak vznešené a čisté, jaké modlitby krásy a obdivu! Jak se tenkrát díval na ženy, co čistoty a svatosti bylo v jejích očích, v malinkých bílých dlaních, kolik svěžesti na jejich rtech, kolik omamující vůně kolem celé jejich bytosti, setkané z pohádek a nejčarovějších vidin. Tenkrát věřil ještě celým svým srdcem v možnost takové nějaké vroucí, čisté a ryzí lásky... Nebyl snad příliš bláhovým snilkem,

ale život zdál se mu míti přece tolik krásy, účelnosti a vyššího posvěcení, že láska ženy, takové, jak o ní blouznil, musila by být jen jeho požehnáním . . .

Jeho Hanička! Dychtivě sledoval teď každé její hnutí. Téměř zbožně si ji prohlížel.

Díval se na její veliký, kulatý klobouk se zlatými růžemi, plný stejně zlatých pentlí a trásní, na její jemně vykrojený živůtek z bledě žlutých krajek, na němž, jako na krátké sukni z černého tylu, rozpukávaly se bizarní, velké květy z blýsknavých penízků.

A znovu postřehl zmatený, pátravý a dohadující se pohled jejích krásných očí, upřený přímo k němu. Vroucně teď zatoužil, aby jej směl přijmouti a opětovat.

V téže chvíli však Hana náhle a spěšně se zvedla, zavěsila se do mladého muže, o němž ani nevěděl, je-li jejím chotěm, milencem či pouhým tanečníkem, a odcházela — Jen její šaty ještě zašlestily a Marešovi se zdálo, že malá kytíčka fialek, kterou měla připnuta na zlatém živůtku, se sesmekla a spadla k zemi.

Ano, ležela tam vskutku v prachu sálu, a ona toho nepozorovala . . .

Jako dítě rozběhl se po ní, a vrátiv se nesmírně rozechvěn za rudou portieru salonku, dlouho

a vášnivě tiskl, nikým nepozorován, uvadlé ty květy ke svým rtům, jakoby z nich chtěl žárlivě vyssát poslední vůni ztraceného svého mládí, všecku zaniklou poesii i sladké kouzlo první své lásky. Podlehł svíravému, mocnému rozcitlivění tak, že oči mu zvlhly a málem by byl zavzlykal nejprudší bolestí.

Cítil, že krvácí tu poctivě poslední zbytek jeho srdce nad prchlým, pravým štěstím života, a miloval-li kdy, že bylo to jen tenkrát plně a nejhoroucněji —

Teprve po chvíli, bledý, všecek rozrušen objevil se Mareš opět v sále.

Byly tři hodiny z rána —

Rozhlédl se ještě kolem, postál chvíli, jakoby někoho hledal a rád, upřímně rád uviděl —

Pak ale obrátil se rychle k hlavnímu schodišti a seběhl k šatně.

Utekl téměř odtud do tmy ulic, do mrtvého mrazivého rána . . .

V sále se ještě tančilo, hudba však hrála již netečně a zmateně, hudebníci usínali u svých pulpitů zmožení únavou, horkem a pivem. Což také záleželo na dováděném tanci několika šašků, pierotů, pážat a princezen! Byli by tu noc dotančili i bez mazlivých, roztoužených melodií valčíků a rozpustilých polek. Jejich

oči a tváře byly plny blýsknavých úsměvů, pálily a hrály mučivě sladkou touhou, hořely vášní a umdlávaly rozechvěním z tolikera objetí. Po zemi uvadaly pošlapané růže a v pestré směsi napršených konfetů a zpřetrhaných serpentín bělaly se kusy krajek a mušelínu. Zvířený prach věšel se jako mlha kolem jiskřivých lustrů, uléhal na černé fraky, spocená čela a nahá ramena. Tančilo se ještě — ale bylo to spíše již jen finale po prvé toho večera rozzvučených ouvertur k hrám lásky, či poslední kapitoly románů, v nichž srdce se zpovídalo, žárlivost a bolest naříkaly a lehkomyšlnost smála se třeba nejštětějšími chvílemi života — —

Společnost seděla většinou již v sousedních sálech, po galeriích a dole v přízemí, kde bylo hluku jako na tržišti, kde se kouřilo, řečnilo a pilo, kde jedny oči topily se v druhých, opíjely se svůdností bílých šjí, ruce se vyhledávaly a tiskly, vírem stáčela se galantní slova a výkřiky nadšení.

Vzduch byl těžký, prosáklý mdlou vůní drahocenných, velikých kytic, pohozených po židlích a koutech pohovek.

Co chvíli ozval se tleskot a smích při výbuchu šampaňského, zvedly se bělostné ruce, zašumělo hedvábí a zaleskl se atlas drahocenných ko-

stům, něžné obláčky mušelínu rozplynuly se v pestrých barvách masek, bylo slyšeti tlumený zpěv, cinkot sklenic a v bouři vzrušených slov a jásavých výkřiků připíjelo se lásce a kráse v slzavém údolí...

MAGDA.

Jednoho srpnového večera zadívaly se na něho tiše, dlouze a záhadně její velké, temné oči, zváněla ho hnědá pleť cikánky a svedly dokonce k nadšenému obdivu bohaté, černé, lesklé vlasy. Zastavil se, prohlížel si ji dlouho a mimoděk učinil i několik kroků směrem, kterým kráčela. Šla zvolna, těkavě, zastavujíc se chvílemi u výkladních skříní, jakoby si přála, aby předešel. Bloudil tedy za ní, z ulice do ulice, nazdařbůh a nepouštěl ji s očí. Zdálo se mu brzy, že postřehl i tajný její úsměv, ba skoro vyzvání, aby ji následoval. Z ledabylého, chvilkového rozmaru, který mu našeptal, aby ji stopoval, stal se záhy odvážný čin. Na Nábřeží, kde zmírnila svou chůzi a přecházela, jakoby na někoho čekala, ji oslovil. Dovolil se, směl-li by ji doprovodit a okřáti tak trochu pod dojmem její vřelých pohledů.

„Ach, proč ne,“ řekla a její oči potemněly ještě více zvláštním rozechvěním. „Ale mám tu dnes dostaveníčko — se sestřenicí“ . . . „Škoda! Pak nechci překážet! Snad mi dopřeje štěstí, že vás jindy potkám a snad mi nezalíte, jestliže bych si dovolil . . .“

„Ne, hleďte, mám každý den od dvou do pěti volno. Pak musím do divadla. Jsem totiž u divadla. Přijďte ke mně, budu vás očekávat.“ Řekla mu své jméno a udala byt. „Ale nezapomeňte: v přízemí, první dveře v levo!“ podotkla ještě.

„Přijdu tedy zítra! Smím?“

„Budu se těšit . . .“

Vracel se tedy domů a v hlavě šumělo to podivně zmatenými myšlenkami. Vyčítal si, že k ní šel, smál se věčně nenasytné své dobrodružnosti a zase mu bylo tak příjemně teplo u srdce z nově očekávaných dojmů. Kdo je a čím? Těch několik vět, jež promluvila, hrálo upřímností i smělostí. Tak divně pohrával osud s jeho srdcem! Tedy opět jedna duše, mající styk s uměním. Zase snad jedna z té pestré směsice nešťastných šťastných, ubohých srdcem a neklidností života! Svobodna? Vdána? Herečka,

zpěvačka, baletka či choristka? Chvěl se nedočkavostí i strachem, aby celá věc neskončila jako obyčejně příliš všedně a zoufale prosaicky.

Druhého dne dodal si odvahy a zaklepal na její dveře. Na úzké, křivě přibité visitce četl toliko: Magda Hoffmannová. Ozval se hlas, vstoupil. Její hnědou pleť, temný vlas i rozpačitý úsměv zahlédl však již dříve z ulice. Šla asi, či spravovala něco u okna.

Vešel do jejího pokoje, který dělil veliký, několikadílný paravent skoro na polovinu. V přední části u dvou oken byl kulatý stůl s bílým ubrusem a na něm přeházeny nějaké trety a kusy šatstva, na nichž pracovala. Pohovka, skříň a velké zrcadlo doplňovaly malý improvizovaný tento budoir. U samého okna na žaponském, pestrými květy pomalovaném závěsu zastrkáno bylo několik fotografií divadelních umělců v historických i fantastických kostumech. Přivítala ho vzrušena a rozradostněna.

Její oči i tváře rozhořely se rozčilením a v její slovech bylo plno zmatené úzkostlivosti a rozpačitosti. Prosila ho, aby se nehněval a zůstal raději za paraventem, protože z ulice je sem vidět a ona by nerada na sebe upozornila.

Lidé jsou zlí. Dala mu sem židli a sama usedla na nízkou stoličku.

Zůstali tedy zde v přítmi, kde při zdi stála postel a proti ní úzká kredence s několika kusy nádobí a jednoduché železné umyvadlo.

Omlouvala se dlouho, že bydlí tak chudě. Nic z toho všeho jí nepatří. Je zde toliko na bytě. A dost drahá prý, platí 20 zl. měsíčně. Seděla před ním v tmavorudém, volném županu, s vlasy ne již tak pečlivě urovnanými jako včera. Nic vůbec nebylo teď při ní z té včerejší elegance. Ale zajímavá a hezká byla ještě přec.

„Co jste, malíř — básník?“ ...

„Proč myslíte? Pozorovala jste něco abnormálního?“

Zasmála se lehce a její rozechvění mizelo. Za chvíli hovořili již spolu jako dva staří kamarádi. Pověděl jí něco málo o sobě, o svých radostech a bolestech, a ona poslouchala s dychtivostí a nadšenou účastí.

„Škoda, že neumím česky, přála bych si číst něco vašeho. Povídate, a vaše slova jsou plna horoucnosti a touhy, jak asi teprve umíte psát! — Opravdu, to by mne zajímalo. Znáte malíře Chvátala a Lukeše?“

„Znám.“

„Hledte, oňehdy napsali mi pohlednici z Mni-

chova. Byla jsem tam nedávno a seznámili jsme se. Selnera znáte? To je můj dobrý přítel. Byla jsem také v jeho atelieru...“

Napínala nesmírně jeho zvědavost. Zнала všechny umělecké kroužky a spády, všechen literární i zákulisní svět a klep. Vyzvídal proto na ní opatrně dále.

„A co vaše umění? Prozradila jste mi včera, že jste u divadla. — Jaké úlohy hraje? Nečetl jsem nikdy vašeho jména na ceduli...“ Neodpovídala chvíli a bylo zřejmo, že ji ta otázka popletla.

„Hm, hraju vlastně málo, velmi málo! Nevím proč, nevím — Ostatně, vždyť je znáte ty úlohy: „Pan markyz, pánové.“ — „Je prostřeno.“ — „Psaní, milostivá paní.“ — „Pan X. Y.! Smí vstoupit?“ a tak dále...“

„Jste již dlouho u divadla?“

„Ba, dost dlouho! Byla jsem v Hamburku, Lübecku, Frankfurtu, Mnichově...“

Někdo zaklepal.

Odnesla jeho klobouk a hůl za paravent k oknu a prosila, aby tam na chvílku zašel také. Ale netrvalo než několik vteřin a zavolala ho zpět. Služka prý jí přinesla kávu.

A již sedí proti němu, pije kávu a přikusuje rohlík. Je vzrušen, znepokojen tajemnou tou hádankou jejího života. Neví, s kým vlastně

hovoří, u koho je! Je tu tak hezky, příjemně a ona dovede roztomile žvatlat.

Táže se na jeho jméno, zdali je živ jen z toho, co si vypíše, mluví dlouho o divadle, o jeho poměrech, o českém i německém umění vůbec. Ví a zná mnoho.

Lituje, že ho nemůže ničím pohostit a že to u ní tak žalostně vypadá. Aspoň napřed k oknu, na pohovku kdyby mohli! Tu on navrhuje, že by se snad mohla spustit jedna záclona, aby sem nebylo s ulice vidět. Ano! Znameníť nápad! A ve chvíli jsou vpředu.

Sedí tedy na pohovce a ona u něho polosedíc a poloklečíc a nepřestává rozkošně vyprávět o všem možném, co ho zajímá.

Pak se rozběhne pro seznam spisů Wolzogenových. Zdali čte také německy? Odporučuje mu: „Das dritte Geschlecht,“ které je psáno na Kleinovou. Kleina přece zná!

Nabízí jí cigaretu. Nekouří? Ach, snad přec! Chvilí se zdráhá, ale konečně si zapaluje o jednu a touže sirku.

„Nu, a teď si povíme zas něco o sobě samých!“ praví a běře ji jemně za ruku.

Usedá k němu blízko, zcela blízko.

„Jak, co?“

„Myslím něco třeba z vašeho života! Něco o vašich láskách či lásce...“

Je to jen nový úskok, nová lest dopátrat se něčeho určitějšího o ní. Je netrpěliv na každé její slovo. Nejistota, kde a u koho se nalézá, dráždí a rozechvívá všechny jeho nervy.

„Tak třeba — třeba, chcete-li? Ale je to tak kratičké a všední. Tak to obvyčejně bývá! Utekla jsem do světa za svou první láskou. Za dobrodružstvím téměř! Co mě dnes nejvíce mrzí, že jsem toho člověka vlastně ani opravdu nemilovala. Bylo to tehdy čiré zoufalství. Pak jsem se vdala.“

„Vy jste vdána?“

„Ano! Vdala jsem se v osmnácti letech za umělce, za zpěváka-barytonistu. Ale nežijeme spolu. Nerozešli jsme se ve zlém, žijeme v dobré shodě, ale nechceme jeden druhému překážet. On je jinde u divadla a já také. Ach, nemá někdy sám čeho do úst, ještě aby mne měl na starosti! To přece musí člověk uznat! Dopisujeme si občas! Teď je tuším někde v Berlíně...“ Teprve nyní si povšiml, že na stolku leží několik prstenů a mezi nimi snubní.

„Vy jste tedy vdána?“

„Nu a co? Mrzí vás to?“

„Naopak! Má návštěva u vás je tím jen zajímavější.“

Rozmlouvají o lásce, o láskách umělců zvlášť. Shodují se o věčně nešťastném srdci člověka

umělecky citícího, který jednou nemilovav tak, jak duše se roztoužila, miluje vždy znovu a znovu a miluje tolik, že už snad poctivě a na dlouho, ze všech svých sil milovat ani nedovede. Věčně nepokojné, hořící, churavé srdce, které by rádo pookřálo, ale nenalézá nikde pochopení a nasycení! Příliš moudré i zchytralé a vždy znovu všechny city lidské analyzující srdce! Takové nebývá nikdy šťastno... Ona má náhle oči plny slz. Dává mu za pravdu ve všem. Ano, takové srdce nebývá nikdy šťastno! Jak ji pochopil, můj bože, jak ji pochopil!....

Je zřejmě vzrušena a dojata a mimoděk pohrává si na stole s jeho jemnou, bílou rukou. Pak náhle, jakoby jí proběhla vlna zoufalé bolesti, vyráží ze sebe vzlyk, sklání se k jeho ruce a líbá ji divoce, toužíc téměř z ní vyssáti všechnu krev. Její hlava ocitá se teď zcela těsně u jeho očí a bohaté, černé, lesklé vlasy, které ho včera tak okouzly, vydechují těžkou, nasládlou, smyslnou vůni.

„Magdo,“ odvažuje se říci, „Magdo, co je vám?“ ale cítí zároveň, že není schopen určitější myšlenky. Šeptá jen znovu její jméno a hladí a líbá černé ty vlasy.

V témže okamžiku někdo zaklepal a vzal za kliku u dveří.

Trhla sebou a její oči vyděšeně utkvěly na paraventu. Dala mu znamení, aby byl tiše, a pevně, jako v horečce, sevřela jeho ruku. Za chvíli znovu někdo bral za kliku a klepal. Cítil, jak mu krev zahučela v hlavě a srdce se rozbušilo tak, že šílený jeho tep ozýval se až v hrdle. Ona ani nedutala, jen zraky její ustrašeně sklouzaly po jeho tváři, jakoby žárlivě střežily každý záchvěv jeho myšlenek.

Bylo zas ticho — ale trvalo chvíli, nežli se oba vzpamatovali. Věru, trapný, ošklivý okamžik. Všechno jeho vznětlivý rozmar byl rázem ten tam. Schvátila ho nevýslovná úzkost a podivná nevolnost. Magda nabyla však brzy dřívějšího klidu a zasmála se. Zasmála se nervosně a její smích spíše pátil a hlodal, než těšil. Její přítelkyně prý pro ni již přišla! Je tak hloupá, že ji asi zahlédla prve u okna, když se sháněla po tom Wolzogenovi... Chodí obvykle v tuhle chvíli — I ať si jen jde! A smála se znovu... Měl se k odchodu. Řekl jí poněkud ještě zneklidněn, že musí pryč, rozhodně musí, že ho je někde nutně zapotřebí. Ale zdržovala ho, prosila, aby zůstal ještě okamžik, alespoň ještě okamžik.

Dal si konečně říci. Zapálil si novou cigaretu a naslouchal jejímu žvatlání, ale ne už tak rád, ba, takřka proti své vůli. Skrčila se znovu do

koutka pohovky, podobajíc se malé, dovádivé holčíně s rozcuchanými vlasy a blýskavými očima, a blouznila o volnosti a kráse uměleckého života.

Povídala na sebe věci, kterým se zdála dříve opatrně vyhýbat, a toužila-li prve vzbuditi dojem životem zkrušené dobré bytosti, chtěla teď pojednou, aby ji měl za nejlehkovážnější a nejprohnanější stvoření. Koketovala nyní každým ze svých pohybů a její slova přibírala mazlivějšího, tlumenějšího a důvěrnějšího tónu. Zdali věří, že byla také několikrát malována? Opravdu! Stála modelem. Má prý hezké tělo, všichni jí říkali, že má nádherné tělo...

Bavila ho úlisná tato hra a obdivoval se jejím nápadům a výmyslům, které ji náhle měnily v zcela všední, rozpustilou holku z ulice. A když neustávala a její oči zamlžila vášeň a její slova vyznívala již v přidušené téměř vzdechy, znudilo ho to a měl se k odchodu. Sotva povstal, bral klobouk a hůl, přitočila se rychle a ve volném, lehkém svém županu přitiskla se celým tělem k němu. Instinktivně odvrátil hlavu, aby její ústa nesetkala se s jeho rty. Nechápal nic z toho, co dělo se v jeho duši. S široce rozevřenými, udivenými a vyčítavými očima utkvěla na jeho tváři. Ale jemu už hnusilo se všechno, toužil rychle odtud a po-

koušel se lehkým odporem vyprostiti se z jejího objetí.

„Zůstaň přec — co je ti — zůstaň!“ šeptala tiše a tiskla se k němu znovu, takže cítil kypré dosud její tělo hřáti na svých prsou.

V tom někdo znovu a mocně zafukal.

Odtrhla se od něho a tiše po špičkách odplížila se ke dveřím, aby naslouchala.

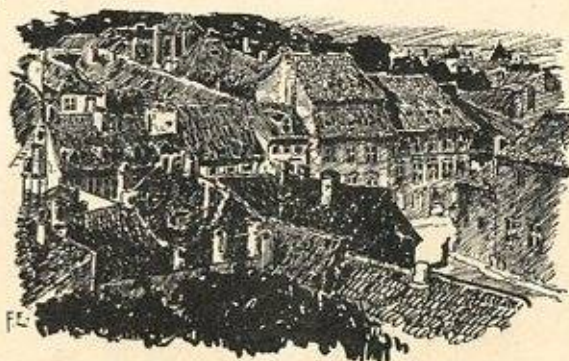
Trvalo několik dlouhých minut, nežli se zase vrátila a řekla: „Už odešel!“

„Kdo?“

„Co pak vím?“ odsekla mu a usedla mrzutě na pohovku.

Podal jí rychle ruku, jen tak, aby vůbec něco učinil, a odešel.

Hlava, srdce i ruce ho pálily...

OBSAH.

BYL TO JEN SEN	5
POHRBENÉ VÁŠNĚ	53
NÁHRADA	73
V BOUŘLIVĚ NOCI	91
MAGDA	117

